Uwaga! numer nie jest antydatowany

Cena 15 gr.

Dziś 12 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek 6. I. p. tel. 120-76. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 253-79, 292-46, 246-34.

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie. 3·50 zł.

Rok VIII. | Kraków-Lwów, piątek 3 maja 1935 | Nr. 120 ABC

W każdem oknie nalepka – w każdej klapie znaczek T. S. L.

Nieprzyjęta rezygnacja pos. Rataja

WARSZAWA 2. 5. (tel. wł. G.) Dziś ogłoszono następujący komunikat klubu ludowego o wczorajszem posiedzeniu naczelnego komitetu wykonawczego:

„Na posiedzeniu w dniu 1 maja na wniosek Dra Gralińskiego Naczelny Komitet Wykonawczy Stronnictwa Ludowego **nie przyjął do wiadomości rezygnacji marszałka Rataja ze stanowiska prezesa N. K. W.** Wszelkie pogłoski o nieporozumieniach w łonie Stronnictwa Ludowego w sprawach politycznych są bezpodstawne.

Na temże posiedzeniu N.K.W. Dr. Zygmunt Graliński zgłosił swoje ustąpienia ze stanowiska sekretarza naczelnego na rzecz posła Jana Smoły, którego wybrano na jednego z dwu sekretarzy naczelnych. Dr. Gralińskiemu wyrażono jednomyślnie gorące uznanie za całkowicie **bezinteresowną, a owocną pracę w czasach tak ciężkich dla Stronnictwa i Ruchu Ludowego.“**

Z komunikatu tego wynika, że nieporozumienia, które wynikły we władzach naczelnych partji ludowców zostały wyrównane. Wszystkie te spory są dreszczykiem przed nadchodzącym sezonem wyborów do Sejmu.

Z pośród rozmaitych ugrupowań, stosunkowo najwięcej sporów wynika wśród ludowców, zawsze jednakże są zażegnywane. Rachuby na jakikolwiek separatyzm grupy skupiającej się dokoła tygodnia „Polska Ludowa“ nie sprawdzają się. Grupa ta jest wyrazem pewnych bardziej radykalnych poglądów społeczeństwa, ale pod względem organizacyjnym postępuje lojalnie w stosunku do władz Stronnictwa.

Szajka okradająca pociągi stanie przed sądem

WARSZAWA, 2. 5. (Tel. wł. G.). Doręczony został akt oskarżenia w jednej z największych afer kradzieży, jaką wykryto w ciągu ostatnich lat. W r. ub. władze kolejowe wpadły na trop szajki, która *systematycznie okradała pociągi idące do Rosji sowieckiej i przybywające z Rosji do Polski.* Specjalna komisja śledcza udała się do Brześcia, gdzie notowano większość kradzieży i w wyniku długotrwałego śledztwa postawiono w stan oskarżenia *12 osób i 4 zawodowych paserów, którzy zdołali skraść z wagonów rozmaite towary wartości blisko 300 tys. zł.*

Z ładunków idących z Rosji *kradzione były futra, tytoń i kawior,* zaś z ładunków idących z Polski: manufaktura i skrzynie z zapałkami. Cała szajka stanie przed sądem okręgowym w Brześciu w dniu 14 maja.

DZISIEJSZA POGODA

Zachmurzenie zmienne z przelotnemi opadami, *śnieg i śnieg z deszczem, zwłaszcza na wschodzie kraju i w górach, z większemi opadami w górach.* Nocą i rankiem przymrozki

Natychmiastową pomoc w razie napaści

zaleca tekst układu francusko - sowieckiego

PARYŻ, 2. 5. (PAT). „Petit - Parisien“ podaje przypuszczalny tekst układu francusko - sowieckiego, zawierającego pakt i protokół wykonawczy. Pakt składa się z 5 artykułów.

Art. 1 przewiduje *natychmiastową konsultację w razie niesprowokowanej agresji,* artykuł drugi przewiduje natychmiastową pomoc, zgodnie z art. 15 par. 3 paktu Ligi w razie, gdy Rada Ligi nie powzięłaby jednomyślnej uchwały. Art. 3 ustala *obowiązek pomocy w razie niesprowokowanej agresji zgodnie z art. 16 i 17 par. 3 paktu genewskiego.* Art. 3 wylicza zobowiązania, które nie mogą przeszkodzić w żadnym wypadku kontrahentom w wykonywaniu obowiązków wypływających z art. 5 paktu. *Obowiązek okazania pomocy jest ściśle ograniczony do terytorjum Europy.* Protokół określa charakter pomocy, jaka powinna być okazana natychmiast, według zaleceń Rady Ligi, lub w razie braku tych zaleceń. Okazanie pomocy nie będzie obowiązywało w tym wypadku, jeżeli terytorjum kontrahentów nie zostało zagrożone. Ważność traktatów zawartych uprzednio, a mianowicie: locarneńskich, została zastrzeżona.

Wreszcie układ francusko - sowiecki zastrzega możliwość zawarcia regjonalnego paktu wschodniego i pozostawia drogę otwartą do bardziej obszernego systemu bezpieczeństwa, którego realizacja była dotychczas niemożliwa. Havas donosi, że układ francusko - sowiecki ma być dziś podpisany, a nietylko parafowany. „Excelsior“ podaje, że min. Laval wyjedzie do Moskwy w środę lub czwartek przyszłego tygodnia.

Premjer Sławek lub pos. Car

wygłoszą enuncjację o nowej ordynacji

WARSZAWA. 2. V. (Tel. wł. G). Potwierdza się wiadomość, że enuncjacja w sprawie nowej ordynacji wyborczej do Sejmu **wygłoszona będzie na posiedzeniu połączonych grup konstytucyjnych sejmowej i senackiej klubu BB.** Enuncjacja ta jest obecnie rozpatrywana, nie wiadomo jednak jeszcze czy wygłosi ją premjer Sławek, czy też wicemarszałek Car. Wobec tego termin posiedzenia o którem mówiono zrazu, że odbędzie się w sobotę, przesunięto na pierwszą połowę przyszłego tygodnia. **Posiedzenia grupy konstytucyjnych spodziewać się należy we wtorek lub środę.** Oświadczenie nie będzie według dotychczasowych wiadomości, zawierało formalnego projektu ordynacji wyborczej, lecz **pewne tendencję i zasadniczą tezę projektu.** Opracowywaniem tekstu ordynacji zajmuje się p. Car razem z posłem Podoskim, na zasadzie ogólnych wskazówek udzielonych mi przez premjera Sławka.

XXX

W całej Polsce zimno i śnieg

WARSZAWA 2. 5. (PAT) Od wczorajszego wieczora pada tu gwałtowny śnieg. Od rana szaleje śnieżyca. Temperatura wynosi około zero stopni

WARSZAWA, 2. 5. (PAT). Dziś rano na Pomorzu, w Poznaniu, oraz częściowo na Pokuciu, było dość pogodnie. W pozostałych okolicach kraju trwała pogoda podchmurna z opadami śnieżnemi, przechodzącemi w zadymkę w środkowych okolicach kraju. Temperatura o godz. 7 rano wahała się w granicach plus 3 stopnie na Pokuciu i Podhalu, a minus 3 w Suwałkach. W Tatrach notowano minus 3 stopnie. Opady w ciągu doby ubiegłej i nocy dzisiejszej ogarnęły całą Polskę z wyjątkiem lubelszczyzny i częściowo Małopolski Wschodniej.

Najobfitsze opady zanotowano na Mazowszu, Polesiu i pojezierzu. *W suwalskiem warstwa śniegu wynosiła 16 cm. W Warszawie w dalszym ciągu pada obfity śnieg połączony z wiatrem,* który powoduje zadymkę. Ulice pokryte są grubą warstwą mokrego śniegu. Śnieg w okręgu warszawskim, Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej powoduje utrudnienia w ruchu i opóźnienia pociągów do 20 minut. W pozostałych okręgach tej dyrekcji oraz w obrębie innych dyrekcyj kolejowych, w których śnieg spadł i nie utrzymał się, ruch kolejowy odbywa się normalnie.

WARSZAWA 2. 5. (tel. wł. G.) Z całej Polski nadeszły wiadomości o opadach śnieżnych, przyczem największe opady zanotowano w górach. Na Hali Gąsienicowej pokrywa śnieżna wzrosła o 45 cm. przy Morskiem Oku o 38 cm. Śnieg leży również w okolicach Suwałk, w Grodzieńszczyźnie, woj. Nowogródzkiem, w Łodzi i Białymstoku. **W ciągu nocy na terenie całej Polski zanotowano przymrozki dochodzące na Hali Gąsienicowej do -12, przy Morskiem Oku do -10. Na nizinach, zanotowano w Katowicach 14, Grodnie, Łodzi, Poznaniu, -3, Warszawie, Dęblinie, Wilnie i Krakowie -2.** Niska temperatura utrzymywała się jeszcze w godzinach porannych.

Przymrozki i śnieżyce spowodowały b. duże szkody w sadach i ogrodach Wiele gałęzi nie wytrzymuje ciężaru lepkiego śniegu i ulega złamaniu. Dotyczy to przedewszystkiem drzew, które już wypuściły liście i zatrzymały wskutek tego na sobie większe ilości śniegu.

JAKIE BĘDĄ NASTĘPSTWA ŚNIEŻYCY?

Zdaniem fachowców, wszystkie obecnie kwitnące drzewa, jak czereśnie, morele, wczesne śliwy, nie dadzą w tym roku żadnych owoców. Następstwa, jakie zamieć śnieżna pociągnie za sobą w polach, są jeszcze nieznane. Stacja ochrony roślin w Warszawie zanotowała przymrozki majowe w latach 1921 i 1927, ale opadów śnieżnych w tych rozmiarach co obecnie, nie pamiętają najstarsi ludzie.

Skutki zamieci w rozwoju zbóż dadzą się ocenić dopiero po ustąpieniu śniegu. Największe obawy żywione są w odniesieniu do żyta, które w kwietniu znacznie wyrosło, a obecnie przywalone zostało śniegiem. Co do pszenicy i zbóż jarych, obaw tych jeszcze się nie żywi.

Nawrót zimy zagroził również egzystencji ptactwa. Słowiki, zięby i inne ptaki cierpią w tej chwili dotkliwie głód, gdyż warstwy śnegu zasypały nietylko ziemię, ale i oblepiły gałęzie drzew.

Transmisja z uroczystości na cześć króla Jerzego V.

WARSZAWA. 2. V. (Tel. wł. G). Polskie Radjo postanowiło transmitować uroczystości jubileuszowe z okazji 25-lecia panowania króla angielskiego Jerzego V. **Transmisja ta będzie nadawana przez wszystkie polskie stacje w dniach 6. i 9. maja.** W programie znajduje się przemówienie króla Jerzego. Transmisje będą tłumaczone na język polski.

Wielki sukces Targów Poznańskich

WARSZAWA. 2. V. (Tel. wł. G). Z Poznania donoszą, że w ciągu pierwszych 3 dni zwiedziło Targi Poznańskie 52 tys. ludzi. Wielki zjazd z całej Polski spodziewany jest na dzień 3. maja.

Na targach zawierane są liczne transakcje. **W ciągu pierwszych 2 dni dokonano ich na sumę około 15 miljonów zł.** Uwagę zwiedzających wystawę zwracają zwłaszcza wyroby polskiego przemysłu ludowego, jak kilimy, samodziały, koronki i t. p.

200 osób zredukowała warszawska Ubezpieczalnia

WARSZAWA. 2. V. (Tel. wł. G). Ubezpieczalnia Społeczna w Warszawie z dniem 1. maja wymówiła pracę około 70 lekarzom. Wraz z poprzedniemi wymówieniami liczba zredukowanych na terenie Warszawy lekarzy dochodzi do blisko 200 osób. Redukcje te pozostają w związku z wprowadzeniem systemu tak zwanych lekarzy domowych.

Kurs guldena gdańskiego równy złotemu

Pod datą 2 maja donoszą z Gdańska:

Ubiegłej nocy odbyło się posiedzenie senatu, na którem *uchwalono dewaluację guldena gdańskiego,* według nowego parytetu złota. Senat wydał w związku z tem odezwę do ludności, wzywając ją do zachowania spokoju i zapewniając, że wszelkie środki celem zapobieżenia skutkom dewaluacji zostaną przez senat przedsięwzięte. W najbliższych dniach odbędą się wielkie zebrania masowe, na których ludność ma być dokładnie poinformowana o uchwale senatu.

Wartość guldena gdańskiego została *obniżona o 42,37 procent, to znaczy, że kurs guldena jest równy kursowi złotego polskiego. Wartość* jednego kg. *czystego złota* oznaczona została na 5.924,44 guld.

Po dewaluacji guldena, kursy walut obcych będą się kształtowały nast.: 100 *guldenów gdańskich* równa się 100 zł, 100 mk. niem. równa się 21t,345 guld. gd., 100 fr. szwajc. równa się 172 guld., 100 guld. holenderskich równa się 358,31 guld. gd.

Senat Gdański uchwalił wydać następujące rozporządzenia w związku z dewaluacją guldena: 1) dotyczącego ustawy monetarnej, 2) ustawy o banku emisyjnym, 3) mianowanie komisarza senackiego dla kontroli cen, 4) w sprawie prowadzenia przedsiębiorstw detalicznych, 5) w sprawie zniesienia ograniczeń obowiązujących dotychczas w stosunku do niemieckiej marki rejestrowej.

Bank Gdański podwyższył stopę dyskontową z 4 na 6 procent, zaś lombardową z 5 na 7 procent.

Spokojne święto narodowe w Niemczech

BERLIN 2. 5. (PAT) Kanclerz Hitler przyjął z okazji święta narodowego w pałacu prezydenta dorocznym zwyczajem 100 przedstawicieli robotników niemieckich z całej Rzeszy, oraz 38 zwycięzców w konkursie pracy.

W całej Rzeszy obchodzono uroczyście święto narodowe. *Manifestacj odbyły się bez incydentów.*

Na nartach wodnych przez kanał La Manche

LONDYN 2. 5. (PAT) Niemiec Walter, który usiłował przebyć kanał La Manche przy pomocy pewnego rodzaju *nart wodnych* mających formę małych czółen i posługując się dwoma wiosłami w formie pływaków, po dwóch i pół godzinach marszu musiał zaniechać swego zamiaru w odległości 3 mil od Przylądka Gris Nez. W przeciągu jednej godziny Walter przebył 4 mile. Północno - wschodni wiatr zepchnął Waltera w kierunku przylądka Gris Nez.

Po nieudanej próbie Walter przesiadł się na statek motorowy, który mu towarzyszył i przybył do Douvres. Walter oświadczył, że podejmie próbę na nowo.

LONDYN 2. 5. (PAT) Plan reorganizacji sił lotniczych przedstawiony przez ministra lotnictwa *został w zasadzie zatwierdzony przez radę ministrów*

LONDYN. Dzień pierwszy maja przeszedł zupełnie spokojnie. Wieczorem w Hydeparku odbyło się zebranie 5.000 manifestantów. Wygłoszono szereg przemówień przeciwko jubileuszowi królewskiemu i odśpiewano pieśni rewolucyjne.

NOWY JORK. W dniu 1 maja socjaliści i komuniści zorganizowali dwa oddzielne pochody. Pierwszy liczył 100.000 drugi 50.000 uczestników.

Gabinet angielski poda się do dymisji,

ponieważ nie zareagował na zbrojenia Niemiec

PARYŻ 2. 5. (PAT) „L'Oeuvre" donosi, że gabinet angielski postanowił *podać się do dymisji w pierwszych dniach czerwca. Ministrowie Simon i Londonderry (min. lotnictwa), nie wejdą do nowego gabinetu.*

Min. Londonderry zarzuca się, że *nie zareagował dobitnie na powietrzne zbrojenia Niemiec i doprowadził Brytanję do stanu niższości wobec Niemiec pod względem sił powietrznych.* „Echo de Paris" dodaje, że na czele nowego gabinetu stanie Baldwin.

LONDYN 2. 5. (PAT) Reuter przypuszcza, że podczas dzisiejszej debaty w Izbie gmin nad polityką zagraniczną MacDonald złoży oświadczenie *o powiększeniu brytyjskich sił lotniczych i potwierdzi* zapewnienie udzielone przez Baldwina 28 listopada ub. roku, że *Brytanja w żadnym wypadku nie zgodzi się na to, aby Niemcy górowały nad nią pod względem lotnictwa.* Mówi się o *wyasygnowaniu dodatkowych kredytów w sumie 5 miljonów funtów na te cele.*

Dotychczasowe kredyty przewidziane w budżecie lotnictwa wynoszą 20,995.007 funtów.

LONDYN 2. 5. (PAT) Dzienniki przewidują, że na dzisiejszem posiedzeniu Izby gmin MacDonald złoży ważne oświadczenie, które będzie *ostrzeżeniem Niemiec przed dalszymi zbrojeniami, oraz zapowie wniesienie przez rząd wniosku o przyznanie dodatkowych kredytów na uzupełnienie i przyspieszenie rozbudowy lotnictwa wojskowego Brytanji.*

Szczegóły tej rozbudowy zostały już zatwierdzone przez radę ministrów Ministrowie w czasie posiedzenia domagali się, aby rząd wyraźnie określił swe stanowisko w sprawie zbrojeń.

Niem. sztab generalny sprzeciwia się

rozmowom morskim z Anglją

LONDYN 2. 5. (PAT) „Daily Telegraph" donosi, że *niemiecki sztab generalny przeciwny jest rozmowom morskim z Brytanją,* gdyż chce zachować w zupełnej tajemnicy przygotowania floty niemieckiej.

PARYŻ 2. 5. (PAT) Havas donosi z Londynu, że rząd brytyjski jakoby obstaje przy swej decyzji *rozpoczęcia rokowań morskich z Niemcami w drugiej połowie maja.* Gdyby po tych rozmowach okazało się, że sytuacja nie uległa zmianie, *Wielka Brytanja będzie mogła skorzystać z postanowień morskiego traktatu londyńskiego, przewidującego powiększenie sił morskich,* jako środka zapobiegającego naruszeniu obecnej równowagi na morzu przez

---

ś. † p.

Jan Firlej

po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 1 maja 1935 r., przeżywszy lat 28.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w sobotę dnia 4 maja br., o godzinie 3 popołudniu z zakładu Bilińskich (ul. Bilińskich) na cmentarz Łyczakowski, na który zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych w głębokim smutku pogrążeni

Ojciec i Rodzina

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Zmarłego odprawione zostanie w poniedziałek dnia 6 maja b. r. o godzinie 9 rano, w kościele św. Mikołaja.

Lwów, dnia 2 maja 1935.

Osobne zawiadomienie rozsyłane nie będą. 14382

ś. † p.

Hermina z Richterów I-v PAMMER II-v WENZEL

wdowa po powstańcu 1863 r.

po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 1 maja 1935 r., przeżywszy lat 88.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w piątek, dnia 3 maja br., o godzinie 4 popołudniu, z domu żałoby przy ul. Teatyńskiej 37 na cmentarz Łyczakowski, na który zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych w głębokim smutku pogrążeni

Córki, Syn, Zięciowie, Wnuki i Prawnuki

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Zmarłej odprawione zostanie w sobotę dnia 4 maja b. r., o godzinie 8 rano, w kościele Marji Śnieżnej.

Lwów, dnia 2 maja 1935.

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

ś. † p.

Z Smutnych Olga Kunzekowa

wdowa po Radcy Prok. Generalnej

po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 2 maja 1935 r., przeżywszy lat 65.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w sobotę, dnia 4 maja b. r. o godzinie 4 popołudniu, z domu żałoby przy ul. Bielowskiego 1 na cmentarz Łyczakowski do grobowca rodzinnego, na który zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych w głębokim smutku pogrążeni

Matka, Córka i Rodzina

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Zmarłej odprawione zostanie w poniedziałek dnia 6 maja b. r. o godzinie 9 rano w Archikatedrze obrz. łać., przed Głównym Ołtarzem.

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

---

państwa nie będące sygnatarjuszami traktatu londyńskiego.

LONDYN 2. 5. (PAT) Reuter donosi z Waszyngtonu: według wiadomości ze źródeł miarodajnych Svanson oświadczył na konferencji prasowej, że nie widzi żadnego powodu do niepokoju z powodu sytuacji wytworzonej przez decyzję Niemiec w sprawie budowy łodzi podwodnych. Zdaje się, oświadczył Svanson, że Brytanja zajmuje się temi sprawami ze względu na Europę.

Dziwna taktyka wyborcza polskich socjalistów w Czechosłowacji

We wczorajszym naszym artykule „Czechosłowacja przed wyborami" znalazła się wiadomość o jednolitym bloku wyborczym polskim w Czechosłowacji. Wiadomość tę należy uzupełnić o tyle, że blok polski zarezerwował miejsce dla kandydata socjalistycznego, ale *socjaliści polscy* zrezygnowali z udziału w bloku i *połączyli się z czeską partją socjalistyczną.* W ten sposób więc w polskim bloku narodowym bierze udział Związek Katolicki, Stronnictwo Ludowe i — prawdopodobnie — część socjalistów. Zupełnie odrębnie pójdą do wyborów w Czechosłowacji Polacy - komuniści, którzy słabsi są liczebnie od zwolenników bloku narodowego, ale mogą się okazać liczniejsi od socjalistów.

Gen. Haller zdrowszy

Stan zdrowia gen. Hallera, który przebywa obecnie w Toruniu, cierpiąc na osłabienie mięśnia sercowego, w dniach ostatnich uległ znacznej poprawie. Lekarze przewidują szybki powrót generała do zdrowia.

Konferencja Episkopatu Polski

W dniach 4 i 5 maja br. odbędzie się w Warszawie plenarna konferencja Episkopatu Polski. Głównym tematem obrad IIEE Księży Biskupów będą przedewszystkiem sprawy szkolne.

Nie będzie rewji wojskowej w Warszawie

WARSZAWA 2. 5. (PAT) Gabinet ministra spraw wojskowych komunikuje, że ze względu na warunki atmosferyczne i stan pogody *rewja wojskowa w dniu 3 maja br. została decyzją z dnia dzisiejszego odwołana.*

Tylko cywilni piloci wezmą udział w zawodach balonowych

Jak już donosiliśmy, tegoroczne zawody balonowe o puhar płk. Aleksandra Wańkowicza odbędą się w maju. W zawodach tych po raz pierwszy w Polsce wezmą udział piloci cywilni, rekrutujący się z Aeroklubów w Warszawie, Jabłonnei Mościcach. Piloci wojskowi, którzy w zeszłym roku startowali w międzynarodowym konkursie Gordon-Bennetta — Burzyński, Hynek, Pomaski, Wawszczak i Zakrzewski startować nie będą, a to dlatego, żeby dać możność zajęcia pierwszych miejsc zawodnikom o mniejszem wyrobieniu międzynarodowem.

Święto żołnierskie

39 pp. Strzelców Lwowskich obchodził w dniu 29. ub. b. 16-lecie swego istnienia w ramach pułkowych przy współudziale zaproszonych przedstawicieli władz, urzędów i instytucyj społecznych z terenów powiatu jarosławskiego, lubaczowskiego i przeworskiego, w których znajdują się poszczególne jednostki pułkowe.

Do kulminacyjnego punktu uroczystości należała uroczysta Msza św. polowa, odprawiona na stadjonie wojskowym przez ks. kapelana Pączka, a następnie defilada pułku i organizacyj P. W., prowadzona przez dcę pułk. dypl. Józefa Gruszkę.

Defiladę odebrał dowódca garnizonu p. płk. dypl. Gustaw **Paszkiewicz,** w otoczeniu zast. starosty jarosławskiego, starosty lubaczowskiego Frankiewicza, starosty przeworskiego Petzelta, oraz burmistrzów wymienionych miast i przedstawicieli władz i urzędów.

Na obiedzie żołnierskim wygłoszono cały szereg toastów na pomyślność pułku, poczem odbyły się zabawy żołnierskie i przedstawienia w kinoteatrach dla żołnierzy. Zakończyła uroczystość piękna zabawa w salach kasyna pułkowego.

Myśli o wielkiej Konstytucji

Z odległości stu kilkudziesięciu lat nie dostrzegamy już w Konstytucji Trzeciego Maja zbyt dokładnie poszczególnych artykułów, zato coraz żywiej i coraz plastyczniej rzeźbi się w naszej pamięci jej ogólny, monumentalny kontur. Czy i w jakim stopniu Konstytucja okazałaby się w praktyce odpowiednią, zależałoby to od okoliczności oraz od ludzi, którzy ją mieli stosować. Niestety prawie że nie weszła w życie. Jednak pozostanie w historji i w pamięci naszej na zawsze jako wielki wysiłek narodu celem uratowania bytu państwa, jako akt światłego patrjotyzmu. Konstytucja i insurekcja Kościuszki przez to właśnie są nam tak — w swych ogólnych zarysach — bliskie i tak drogie, że świadczyły o mocnej woli narodu do życia, gdy walił się jego byt polityczny i że tę wolę następnym pokoleniom przekazały.

Były to czasy, gdy do pisanych artykułów Konstytucji przywiązywano wiele wagi. Cały wiek XIX przechował jeszcze kult do tych cennych pergaminów i trzeba było dopiero wielkiej wojny, by — za naszych już czasów — konstytucje uważano jedynie za tereny do interpretacyjnych sztuczek silnych tego świata. Nie wszędzie, oczywiście, nie wszędzie. Ale w niejednem państwie dzisiejszem odpowiada się ludziom doprodusznie wskazującym na artykuł obowiązującej ustawy, parafrazą słów Brennusa: Na ostrzu miecza tkwi moje prawo. Nie trzeba się ostatecznie temu zbytnio dziwić: czteroletnia wojna potargała wszystkie prawa i nauczyła ludzi wszelkiego bezprawia.

Nie należy się więc dziwić, ale i nie należy tego obchodzenia praw podziwiać, pochwalać lub za jakiś postęp uważać.

Nasza „ustawa rządowa“ z r. 1791 tem się różniła od współczesnej konstytucji francuskiej i od wszystkich niemal konstytucyj XIX wieku, że nie była ograniczeniem praw monarchy na rzecz przedstawicielstwa narodowego, ale, wręcz przeciwnie, wzmacniała władzę króla i rządu kosztem sejmu, coprawda sejmu tylko formalnie wszechwładnego, bo w praktyce dzięki instytucji liberum veto, równie — jak władza królewska — bezsilnego. To była wielka, polska, nowość w Europie. Naród wychodził z anarchji. Naród zrywał się do potęgi. Rzecz jasna, że takie ograniczenie własnych przywilejów przychodzi o wiele trudniej niż wydarcie ich komu innemu. Łatwiej było hrabiemu Mirabeau odpowiedzieć szambelanowi króla w Wersalu: „Jesteśmy tu z woli ludu i ustąpimy tylko przed bagnetami“, niż Sejmowi polskiemu zrzec się i wolnej elekcji i jednomyślności głosowań i praw władzy wykonawczej. Sejm, który to uchwalił, zasłużył na miano Sejmu Wielkiego.

Krytykowano nieraz ten Sejm za to, że w rozszerzaniu praw obywatelskich na warstwy nieszlacheckie nie posunął się zbyt daleko. Dziś patrzymy na ten brak porywu demokratycznego spokojniej, mamy bowiem już poza sobą wiele, bardzo wiele doświadczeń z demokracjami zbyt szybko i zbyt szeroko zadekretowanemi. Dnia 3 maja zrobiono krok pierwszy, drugi zrobił Kościuszko, na dalsze kroki brakło czasu.Duchowi narodu odpowiada bardziej ewolucja niż przemiany gwałtowne.

Z zasad Konstytucji najcenniejszą i najaktualniejszą na dzisiaj jest zasada równowagi między zasięgiem władzy a swobodą obywatelską. Konstytucja stworzyła klimat prawny i moralny, w którym demokracja polska mogłaby — podobnie jak angielska — wychować się politycznie. Ani bezrząd, ani dyktatura lub swawola rządu nie wychowują narodu. My wiemy o tem dzisiaj na podstawie doświadczeń XIX i XX wieku. Autorzy wielkiej Konstytucji szukali i znaleźli tę prawdę tylko w swych sercach, które kochały Ojczyznę i drżały o jej przyszłość. Za tę mądrość, podyktowaną patrjotyzmem, zawsze ich będziemy wspominać z wdzięcznością. *(ax)*

---

ciażeście moi bracia w wolności, nie jesteście nimi w genjuszu — po zwycięstwie dowie się każdy o moich planach“.

Wojna światowa zadała cios, nie śmiertelny, ale w każdym razie potężny, demokracji, która teraz walczyć musi o życie z nowemi modami Pani Historji. Naprawdę, to one nie są tak nowe. Są nawet bardzo stare. Weźmy jako przykład epokę wędrówek ludów, zawiązków państw średniowiecznych. W razie niebezpieczeństwa garnęły się szczepy do tego człowieka, który był najenergiczniejszym, najokrótniejszym. czasem — najzdolniejszym. Mógł być wodzem plemienia albo i nie. Wkoło niego tworzyła się drużyna, złożona z podobnych mu ludzi. Taki wódz wał się wtedy księciem, dziś się zwie — Duce, Füherer, towarzysz — sekretarz Głowkomu. Towarzyszy im drużyna. Szlachta. Czarna. Brunatna. Czerwona Zależnie od barwy koszuli...

Janina Torczyńska.

Brydż jako namiastka myśli i działania

Publicysta „Kur. Porannego“ skarży się na dewastację, jaką czyni obecnie brydż w umysłowości współczesnej w Polsce. „Jest on — pisze — niezmiernie efektowną postacią ucieczki i ratunku dla tych, których nie stać na to, by mogli nie nudząc się pozostać sam na sam z własną myślą, lub z myślą ludzi, zaklętą w dzieła literatury poezji“. Istotnie, od jednej talji kart prowadzi droga przeważnie do drugiej talji kart, a nie do kart literatury i nauki.

Brydżem pokrywają ludzie swój deficyt swobody i fantazji — twierdzi Rzymowski. Dodamy, że także deficyt aktywności publicznej. Nie każdy z brydżystów zastąpiłby talję kart poezjami Wierzyńskiego lub fizyką Jeansa. Wielu z nich posiada temperament działaczy. Może zamiast w pocie czoła pracować na robra, woleliby przemawiać na zgromadzeniach, wygłaszać odczyty, pisać broszury, brać udział w ruchu zawodowym, oświatowym, społecznym. Jednak cała ta działalność mogłaby w obecnych warunkach przynieść im szkody osobiste, zagrozić ich karjerze, lub conajmniej narazić ich na nieprzyjemności. Wolą grać w brydża. Grając wielkiego szlema mają złudzenie walki, ryzyka pracy. I nie obawiają się złych następstw dla swej karjery.

Dobry brydżysta odwala swoje lewy przeważnie w milczeniu. Tak podobno nakazują reguły. Niema więc niebezpieczeństwa, by rozmowa dotknęła polityki, tematu groźnego i ryzykownego. Sciany mają uszy. Kibice także. A i partnerom nie można dziś wierzyć. O polityce nie mówi się dziś zresztą nigdzie. Kawiarnie milczą. Tylko na wsi chłopi na jarmarku politykują. Inteligencja rżnie w brydża.

Po kongresie wiedeńskim rząd Metternicha popierał w Austrji muzykę, widząc w niej środek na odciągnięcie zainteresowań ogółu od polityki. Widocznie brydża wówczas nie znano. Dzisiaj zresztą nie tylko brydż jest formą ucieczki od forum, od działania, od myśli poważnej, od troski o dobro publiczne. Taką ucieczką są także dancingi, jest nią czasem szał sportowy. Ale brydż króluje wszechwładnie nad naszą miłą i szczęsną epoką. Więc rżnijmy w brydża i nie myślmy o niczem!... (var.)

Nie-Boska komedja — historji

I. Dawno już orzekli „panowie w nowych kapeluszach“, że wieszczowie i inni patrjarchowie literatury polskiej, za wyjątkiem Boya, powinni być wrzuceni „do bani“. Naturalnie, przedewszystkiem Krasiński z Nie-Boską komedją, jej aniołami i djabłami, romantycznym hrabią, warjatką — i histerycznym synem tejże pary, chórami rzeźników, kapłanami wolności, cmentarzami, zamkami, podziemiami, katedrami i przepaściami. Starzyzna precz! Świat należy tylko do młodych. Oni wystąpią w tej Nie-Boskiej komedji, która odgrywa się przed naszemi oczyma na scenie historji.

Wielkie są wymiary tej sceny, na imię im: zawsze i wszędzie. Zmieniają się tylko akcesorja, treść pozostaje ta sama. Ponieważ wszyscy, którzy ukończyli gimnazjum starego typu, ją znają albo w oryginale (starsi), albo ze skrótów (młodsi); więc może wystarczy przypomnieć zdanie: „Zgrzybiali, robaczywi, pełni napoju i jadła ustąpcie miejsca młodym, zgłodniałym i silnym“, aby udowodnić, że konflikt „Nie boskiej“ jest wiecznie ten sam. Zna go każdy stary, wyrzucony z posady, której trzeba dla młodego, pozna go każdy młody, o ile jest trochę uczciwszy i subtelniejszy, niż współczesność na to pozwala, pozna go wreszcie każdy człowiek, znajdujący się w obcem i wrogiem środowisku, a i każdy naród słabszy lub kulturalniejszy, zmuszony do walki z silniejszym i brutalniejszym. Historja wypycha na scenę jednostki i masy, warstwy społeczne i narody, każe im popełniać „wszystkie stare zbrodnie świata, ubrane w szaty świeże, nowym kołujące tańcem“. Ileż razy wołał już tłum plebejów, niewolników: chłopów pańszczyźnianych czy robotników: Chleba nam, chleba, chleba! — Śmierć panom, śmierć kupcom — chleb chleba!“ Ileż razy słyszała ludzkość „słowo pociechy i mordu“! I zawsze dochodziła do przekonania, że to tylko była „zmiana plemienia“, czyli, innemi słowy, zamiana ról.

Bo akcja i aktorzy, a raczej marjonetki, nie zmieniają się. Zamiana ról dokonała się, gdy dzikie greckie hordy rzuciły się na słoneczną Kretę i zniszczyły jej świetną kulturę, gdy w wielu wieków potem głodna wilczyca rzymska utuczyła się złotem Kartaginy, zbożem Egiptu, mądrością i pięknem Hellady, aby z kolei, zrodziwszy pacem romanam (czytaj: zbrojny pokój, lub pierwsze państwo nowożytne), stać się łupem zbuntowanych nareszcie, ujarzmionych przez się ludów i zwycięskich nakoniec plemion germańskich. Zamianę ról wywołują również i walki grup społecznych, za czem idzie zwykle i zmiana ustroju. Legendarni królowie Rzymu ustąpić muszą miejsca republice, której senat tak długo wojuje z plebsem, aż ofiara krwi Grakchów stała się za pośrednictwem triumwirów, finansowanych przez ówczesny kapitalizm, posiewem monarchji, zrujnowanej wreszcie przez najemne żołdactwo i wyzwoleńców. „Stan trzeci“ pościnał ufryzowane głowy markizów i ogłosił prawa człowieka, który pośpiesznie z pomocą maszyny wziął się do ujarzmiania stanu z łaski „Forda“, jakby to Aldous Huxley powiedział, istniejącego, tzn. proletarjatu. W Rosji tenże proletarjat postawił „pod ścianę“ wielkich książąt i innych pasożytów, usunął Boga, aby pośpiesznie ubóstwić Lenina i wytworzyć nową arystokrację — komisarzy i ich drużynę — partję komunistyczną. „Radzę wam, go zabijcie, bo tak się poczyna każda arystokracja“ — mówi hrabia Henryk do Przechrzty, słysząc dumne słowa „kondotjera ludów“, generała Bianchettiego: „Cho-

Echa dnia

Jaką powinna być ordynacja wyborcza

Prasa sanacyjna — ta główna — o ordynacji wyborczej milczy.

Rozpisuje się za to „Czas“. Pisze on jednak — jak sam przyznaje — nie o tem, co będzie lecz o tem, co być powinno. A więc domaga się „Czas“, aby okres przedwyborczy, t. j. od rozwiązania do wybrania Sejmu, został wydatnie skrócony. Jest to z różnych powodów postulat słuszny i dlatego notujemy go bez żadnych dalszych uwag. Nie upieramy się także przy tem, aby głosowanie odbywało się na numery list kandydatów, a nie na kandydatów samych. Nie możemy się jednak zgodzić na następujący zarzut, o ile nie obejmie on — i to przedewszystkiem — B. B. W. R.

Zdarzało się, że leader stronnictwa stawiany był tylko na „wabia“, aby ułatwić miejsce komuś, którego szanse były albo żadne, albo małe; w rezultacie leader zabierał mandat z listy państwowej, a posłem zostawał ktoś, kogo wyborcy na oczy nie widzieli i na którego nigdyby głosu nie oddali“.

Taką metodę stosowała przedewszystkiem sanacja, gdyż leaderzy stronnictw opozycyjnych, jeżeli nawet kandydowali kilkakrotnie, ostatecznie jednak wchodzili do izb ustawodawczych i tam pracowali. O „wabiu“ zaś w ścisłem tego słowa znaczeniu można mówić wtedy, gdy leader naprawdę ochraniał swoją firmę miernoty, a sam uzyskanego mandatu nie przyjmował.

Tak samo nie ma racji „Czas“, gdy pisze o **jednolitych dla całego państwa okręgach wyborczych.** Tutaj można już dyskutować, czy nie powinny być inne okręgi w centrum kraju a inne na kresach. Twierdzenie zaś, że przedwojenna Galicja Wschodnia dlatego dawała wybitne indywidualności parlamentarne, że miała trzymandatowe okręgi wyborcze, nie wytrzymuje krytyki. Przedwojenni parlamentarzyści w Galicji Wschodniej nie byli produktem systemu wyborczego, lecz renesansu narodowego tej dzielnicy, a w niej żywiołu dziś zbankrutowanego — ziemian.

Nadużycia partyjne i urzędowe

Najsłuszniej jednak „Czas“ pisze, gdy domaga się wytępienia nadużyć wyborczych, które w Polsce — wedle słów „Czasu“ — stają się systemem:

Źle jest, jeżeli nadużycia popełnia kandydat, zjednując sobie w nieetyczny i w niedozwolony sposób głosy wyborców; ale szkodzi to najwięcej jednostce i ją przedewszystkiem obarcza.

Gorzej jest, gdy partja polityczna, rozpętu-

jąc dziką demagogję i stosując terror moralny i fizyczny, fałszujc przez swych ludzi zaufania akta wyborcze i rezultat ostateczny. Do tego rodzaju nadużyć trudniej się dobrać i uczciwa ordynacja wyborcza winna tak być ułożona, aby nietylko tego rodzaju nadużyciom możliwie zapobiegać, ale i drakońsko je karać.

Ale najgorzej jest, gdy nadużycia popełnia władza czuwająca nad aktem wyborczym. Na to niewiele pomogą najmądrzejsze przepisy ordynacji — zależy to w pierwszym rzędzie od nastawienia rządu do tego zagadnienia.

„Czas“ wie doskonale, że w Polsce tylko ta trzecia możliwość jest aktualna i ma większe znaczenie. Nadużycia tego trzeciego rodzaju pojawiły się w Polsce w r. 1928. Dwa inne rodzaje nadużyć nie miały widocznie w naszych stosunkach większego znaczenia, skoro w r. 1922 nie było żadnych protestów wyborczych. I tu okazuje się, jak na dłoni słuszność, stanowiska obozu narodowego, iż nie tylko formalne praw uchwalenie, lecz także ich wykonywanie jest probierzem wartości ustroju politycznego. A co robi system dzisiejszy, którego „Czas“ jest i poplecznikiem i współuczestnikiem?

Skuteczność protestów wyborczych

Zanotujemy jeszcze na końcu, że „Czas“ domaga się przeniesienia protestów wyborczych ze Sądu Najwyższego do Trybunału Administracyjnego, która to kwestja ma raczej charakter formalny. Dalsze żądanie „Czasu“, aby zostało ustawowo zagwarantowane, iż **protesty** w ciągu roku najdalej muszą być załatwione, zasługuje na poparcie. Natomiast bezwzględnie odrzucić trzeba postulat kaucji albo wysokiej opłaty stemplowej przy wnoszeniu protestów. Państwo nie może zarabiać przy sprawdzaniu ważności wyborów. Co więcej istniejące rozporządzenie Prezydenta o karalności nadużyć wyborczych powinno być uzupełnione postanowieniem o dopuszczenie każdego wyborcy jako oskarżyciela obok i zamiast prokuratora. Actio popularis, a przytem prawdziwa niezawisłość sądów, oto postulaty, których „Czas“ nie wysunął, a które są bardzo a bardzo na czasie.

Bojkot wyborów w oświetleniu „Piasta“

Na łamach tygodnika ludowego „Piast“ od dłuższego już czasu toczy się dyskusja o tem, czy należy wybory zbojkotować. W ostatnim numerze zabiera głos autor podpisany pseudonimem Jasień. Treść artykułu i jego poziom wskazują na to, że autorem jest jeden z wybitniejszych przywódców ludowcowych:

Dziś po wrowadzeniu w życie nowej konstytucji rozbieżności się wyrównują, do jednomyślności blisko. Nie znając jeszcze zasad nowej ordynacji wyborczej wszyscy rozumią, że mimo, iż konstytucja ścieśnia uprawnienia Sejmu, większość opozycyjna byłaby zagrożeniem „jednej i niepodzielnej“ władzy Prezydenta — władza taka wymaga koniecznie większości prorządowej. Czy ową uzyska się w drodze odpowiednio spreparowanej ordynacji wyborczej czy sposobami w poprzednich wyborach praktykowanymi, ewentualnie udoskonalonymi nikt już nie łudzi się, co do skuteczności kartki wyborczej. Zapanowała powszechna zgoda w stronnictwie, że na kandydatów, narzuconych głosować się nie będzie. Niemożność postawienia swoich kandydatów oznacza bojkot wyborców. Różnica zapatrywań redukuje się tylko do szczegółu, czy w dniu wyborów pozostać w domu, czy też iść ławą do urny i na swoich kandydatów oddać głosy dla policzenia się?

Bojkot taki, masowo przeprowadzony, mógłby się stać groźnem memento dla tych, którzy na trzeciorzędnych wykrętach adwokackich budowaćby chcieli przyszłość Polski. Wprawdzie zwykle nieobecni nie mają słuszności, ale gdy tyle nieobecnych jest za wiele, to i obecnym może się zrobić od tego słabo. **R.**

SPOŁECZEŃSTWO A POŻYCZKA INWESTYCYJNA

O udziale społeczeństwa w akcji propagandowej na rzecz Pożyczki Inwestycyjnej świadczą najlepiej cyfry. Otóż sama Liga Drogowa powołała do życia zgórą 130 Komitetów Powiatowych, z których każdy zorganizował pewną ilość Komitetów Gminnych, odczytów, zebrań, lub konferencyj. W ostatnich czasach do subskrypcji zgłasza się coraz więcej osób z wolnych zawodów, sfer rolniczych i handlowych. W poszczególnych powiatach, zwłaszcza w Wyrzysku i Przasnyszu specjalne sekcje zawodowe, jak rolnicze, handlowe i przemysłowe Komitetu propagandowego przeprowadziły poważną akcję za równomiernem rozłożeniem Pożyczki w poszczególnych sferach. (x)

Polskość we Lwowie a w powiecie lwowskim

II. Jeżeli się porówna stosunki obecne z epoką przed 50 lat, widać, że miasto pomnożyło mieszkańców trzykrotnie, z 110.000 na 315.000, naturalnie nie przez urodziny tylu dzieci, lecz przez dopływ ludzi. Najbardziej przyrośli żydzi i gr. katolicy, bo aż ponad trzy razy.

Żydzi podskoczyli z 31.000 na piękną cyfrę 100.000, a procent ich posiadania wzmógł się z 28.2 proc. na 31.7 proc. — liczebnie więc są potęgą, a szkoda o tem i mówić, czem są ekonomicznie, ile mają kamienic, jaką przewagę wykazują w zawodach wyzwolonych, w przemyśle, w handlu i w rzemiośle, jaki ich procent jest w szkołach średnich i wyższych. Teraz ich napływ obniża się nieco.

Gr. katolicy przyrośli bardzo, w tym samym stosunku, co Żydzi, z 17.000 aż na 50.000, a procent utrzymali ten sam: 15:9 proc. Po osłabieniu w okresie powojennym, już przyszli do siebie i przejawiają rozmach do szybkiego powiększania swych sił.

Rz. katolicy poszli naprzód z 59.000 na 160.000, — ale znacznie mniej, niż żydzi i gr. katolicy. Dlatego ciągle tracą procentowo, zeszli z 53.4 proc. aż na 50.8 pr. za tem wkrótce przestaną być liczebnie panami swego grodu. Ten fakt powinni mocno wbić sobie w głowę ludzie dzierżący władzę bezpośrednią i pośrednią nad miastem, a zatem i mający obowiązek usunięcia tych groźnych przejawów. Lwów, którego polskość rosła w ciągu kilku wieków, — traci swą polskość i to w gwałtownem tempie.

PRZESZŁOŚĆ POWIATU LWOWSKIEGO

Po omówieniu Lwowa, trzeba przedstawić dokładniej powiat lwowski, bo o niego głównie chodzi. Nie wybijał się on w historji, gdyż przyćmiewały go dzieje miasta. Ale wrogowie szli przecież na Lwów przez wsie powiatu i można sobie wyobrazić, co tu ludność cierpiała; a zresztą wogóle rozgrywał się w powiecie niejeden fakt poważny.

W r. 1537 stało w Zboiskach pospolite ruszenie, które zamiast iść na Rumunów, burzyło się i wyjadło kury w „wojnie kokoszej“. W r. 1648 przechodzili przez Zboiska Tatarzy na Lwów, kozacy rozbili obóz między Krzywczycami a Lesienicami, a główną kwaterę Tuhajbeja i Chmielnickiego umieszczono w Pasiekach Zubrzyckich. W r. 1675 zniósł Sobieski Tatarów między Zniesieniem a Lesienicami, a w r. 1695 uderzyli Tatarzy przez Zboiska na Lwów i pokonano ich aż na dzisiejszym placu Krakowskim. Jeńców zabranych w wojnach osadzano nieraz w powiecie, np. w Kukizowie są niektórzy Rusini potomkami Tatarów. W r. 1704 nadeszło przez obie Rzęsny i Sokolniki 17.000 Szwedów pod Karolem XII i zdobyli zbrojnie Lwów.

Konfederaci barscy rozbili w r. 1770 oddziałek rosyjski w Nawarji. W r. 1772 wynieśli się ze Lwowa Rosjanie — zakwaterowani tam bez wojny od r. 1667, — a wkroczyli Austrjacy, którzy od dwu i pół miesiąca czekali na tę chwilę w Kulparkowie.

Wyróżniały się dawniej stare miasteczka Szczerzec i Jaryczów Nowy, które dziś zamierają z dnia na dzień. Ze Srok Lwowskich, pochodzą Srokowscy, szlachta grkatolicka, ale ich dziś tam niema i wogóle w powiecie niema zaścianków szlacheckich, jakie istnieją zwłaszcza w Samborskiem, Turczańskiem, Skolskiem itd., gdzie żyje zbiorowo szlachta,—dawniej rz. katolicka i polska, potem gr. katolicka i zruszczona.

Józef II stworzył w powiecie kilka osad niemieckich, by wpływać i tą drogą na zniemczenie Lwowa. O niezwykłym polskim liberaliźmie świadczy to, że zachowały one do obecnej chwili nazwy i ludność niemiecką. Największa z nich Dornfeld ma 750 Niemców-ewangelików, a inne znacznie mniej: Einsiedel, Falkenstein, Kaltwasser, Lindenfeld, Reichenbach, Rosenberg, Weinbergen. Należy porównać to z niszczeniem nazw polskich i wynaradawianiem naszych rodaków — także obecnie, mimo traktatu — na prastarej ziemi polskiej, zabranej przez Niemcy, i może rząd wyciągnie nareszcie wnioski co do jednolitego postępowania obu państw; sprawa ta ma dużą wagę w województwach zachodnich i łódzkiem, w których żyją gromadnie Niemcy. Ciekawą grupą są menonici, sekta protestancka. Ani jeden z nich nie jest obecnie chłopem; o ich tężyźnie świadczy,że zostali ziemianami i dzierżawcami, inteligencją zawodową i mieszczaństwem (część spolszczyła się). W Zubrzy przebywał jako dzierżawca poeta Kornel Ujejski i tam są groby jego krewnych.

W latach 1918/19 nabrały rozgłosu historycznego wsi: Dawidów (ukraińcy pomordowali w nim jeńców po dzikiem znęcaniu się), Sokolniki (ukraińcy rozstrzelali bez winy ks. Czyżewskiego, kier. szkoły i kilku gospodarzy), Biłka Schlach. (tamtejszy proboszcz ks. Hentschel uciekł przed siepaczami, ale zabili go w innej wsi), Kozielniki (walki, których śladem był grób studenta z Warszawy walczącego w odsieczy Lwowa), Lesienice (stąd ostrzeliwała artylerja ukraińska mieszkańców Lwowa po domach i w kościele św. Elżbiety), Zubrza (w lesie padł kpt. Grodyński; później atak Iwaszkiewicza wyrzucił stamtąd nieprzyjaciela.). W r. 1920 rozegrały się w powiecie utarczki z Rosjanami.

DR. MARCELI PROSZYŃSKI

Kobieta wsiowa, jej rola i znaczenie

Chcę zwrócić uwagę na wieś i rolę kobiety wiejskiej, jeżeli chodzi o podniesienie kultury i uświadomienie narodowe w tem środowisku. Wielkie i wnikliwe umysły Prusa i Reymonta wskazywały już dawno na wartości psychiczne i uczuciowe elementu kobiecego na wsi. Czas ostatni, aby zainteresowanie się nim przeszło z literatury w życie. Czas, aby ludzie interesujący się sprawą kultury mas ludowych w Polsce,

zwrócili uwagę na dynamikę tych wartości, jaka tkwi w sercu i duszy kobiety wsiowej.

Prawo wyborcze wyprowadza ją na szerszą arenę życia publicznego, naturalne warunki jej życia dają jej w rękę wychowawstwo otoczenia, przedewszystkiem dzieci, hygjenę domu i człowieka w nim tkwiącego, organizowanie pracy domowej, rozwój racjonalny gospodarstwa. Od jej przedewszystkiem decyzji zależy, jakim językiem mówi się w domu, jakiemi słowami modlą się jej dzieci i do jakiego kościoła je niesie, aby je ochrzcić. Wrażliwszą i większą intuicją obdarzona niż mężczyzna, potrafi prędzej przyswoić sobie estetyczne elementy obcowania towarzyskiego, estetyczne i moralne walory życia, wogóle wszystko to, co podnosi i uszlachetnia człowieka.

Jakie to ma znaczenie dla rozwoju kultury polskiej, szczególnie na Kresach, tłumaczyć tego nie potrzebuję. Dlatego kto żyw pracy tej pomóc winien. Powołane są do tego wszystkie Towarzystwa gospodarcze i oświatowe, a przedewszystkiem T. S. L., najstarsza instytucja pracująca na terenie wsi, która ma możność łączenia tej pracy w jedną skoordynowaną całość.

Podejście do tej pracy musi być praktyczne i trzeźwe, pozbawione egzaltacji i czułostkowości; bo życie wsi — realne, twarde, praktyczne — takiej pracy wymaga. Kobieta wsiowa chce się nauczyć tego, co w jej życiu gospodarczem i kobiecem jest potrzebne. Szkoła nie może jej dać tej wiedzy i tego praktycznego wyszkolenia i pokazu, który jest tu nieodzowny.

Jedyną drogą, która nie zawiedzie, jest organizowanie dla kobiet wiejskich kursów gospodarstwa domowego, hodowli drobiu, mleczarstwa, hodowli jarzyn, robót ręcznych kobiecych i szycia.

Muszą te kursy być traktowane bardzo poważnie i odpowiedzialnie, praktycznie, z realnem zrozumieniem potrzeb środowiska, w jakiem są organizowane, ale równocześnie i równorzędnie przez przygotowanie szeregu pogadanek z zakresu higjeny, wychowawstwa obowiązków człowieka i obywatela, organizacji pracy itp. muszą kursy podnieść poziom kulturalny kobiety, która jest ich uczestniczką, rozbudzić ją, zmusić do zainteresowania się zagadnieniami, które dotychczas były jej obce lub obojętne. Praca to jest bardzo trudna,

wymagająca doskonale przygotowanych instruktorek znających wieś i zdających sobie sprawę ze swego nietylko obowiązku, ale i ze swej misji.

W ich rękach spoczywa też **sprawa** zainteresowania uczestniczek kursów czytelnictwem, tak fachowem jak i ogólnem. Zgodnie z naszem usposobieniem znajdzie się wielu, którzy powiedzą sobie po przeczytaniu tych słów: tak, tak bańki mydlane, gdzie naszym babom wiejskim mówić o takich rzeczach.

Otóż tym odpowiem: Jeśli żądacie od tych bab wiejskich dobrego niefałszowanego mleka i masła, jeśli chcecie na letnisku mieszkać w chacie porządnej i czystej, jeżeli chcecie widzieć na wsi uświadomienie narodowe, jeżeli chcecie mieć rodzinę chłopską moralną i oświeconą, to raz trzeba robotę zacząć, a rozpocząwszy, prowadzić ją systematycznie, programowo, realnie. Taką pracę prowadzą Sowiety i Niemcy hitlerowskie, najbliżsi nasi sąsiedzi. Czas ostatni rozpocząć u nas prace programowe na wszystkich odcinkach.

Kadry pracownic są przygotowane; to Snopkowianki, które pójdą z robotą instruktorską, doskonale przygotowane na wieś. Jest T. S. L. ze swemi Kołami rozsianemi po całym kraju, jako czynnikami organizacyjnemi w terenie; jest Tow. Gospodarcze Wykształcenia Kobiet, z którem należy w tej sprawie ściśle współdziałać. Są Izby Rolnicze, które powinny pospieszyć z poparciem i pomocą. I co najważniejsze, są rezultaty doskonałe pracy tej tam, gdzie ona się zaczęła i była dobrze poprowadzona. Lwowskie Koło Pań T. S. L. program ten realizuje. To, co powiedziałam o wartości kobiety na wsi, podniesionej kulturalnie, społecznie i narodowo, sprawdziłyśmy naocznie. Co więcej, byłyśmy zaskoczone ochotą, wytrwałością i rozwojem tych, które dały się przekonać i do nauki na kursach pociągnąć. Grosz na to w społeczeństwie polskiem musi się znaleźć! Tym zaś, którzy chcą wskazówek, informacyj, czy porady: służymy.

Helena Nuzikowska

„Hitlerze, zmiłuj się nad nami!"...

Niepokojąca agitacja w pow. Kępińskim

Na południowym krańcu Wielkopolski, w kącie pomiędzy rzeką Prosną a granicą niemiecką, leży powiat kępiński. Są to prastare wsie polskie, siedziby polskie założone jeszcze w wieku dwunastym, przez lat siedemset, walczące skutecznie z germanizacją, tak skutecznie, że starsze pokolenie ludności polskiej nie umiało i nie umie dotychczas po niemiecku.

O znaczeniu Kępna sądzić można, jeśli się zważy, że leży on o godzinę drogi od granicy i że krzyżują się w niem linje kolejowe: do Poznania, do Katowic, do Łęki, do Rychtału i do Gęsiej Górki, przyczem trzy te ostatnie linje prowadzą do granicy niemieckiej.

Od niejakiego czasu do prasy poznańskiej nadchodzić zaczęły z powiatu kępińskiego wiadomości niepokojące. Spowodowało to redakcję „Kurjera Poznańskiego" do wysłania specjalnego korespondenta, który przed paru dniami ogłosił na łamach tego pisma wyniki swych spostrzeżeń, poczynionych na terenie kępińskim.

Korespondent zastał tam przedewszystkiem ulotkę, rozklejoną na parkanach i murach wsi okolicznych, ulotkę w języku polskim o takiej treści, że powtórzyć jej nie mógł ze względów cenzuralnych. Kończyła się ona wezwaniem:

„Hitlerze, zmiłuj się nad nami"...

„Były i inne ulotki, mówiące o tem, że jak Niemcy odzyskali Saarę, tak etapami pójdą w tym samym kierunku i odbiorą też Polsce przedewszystkiem Śląsk... Ulotki niewątpliwie drukowano „po tamtej stronie"...

W początkach roku bież. rozpoczęła tu swą działalność zalegalizowana przez władze polskie organizacja niemiecka pod nazwą „Deutsche Vereinigung". Celem organizacji miała być praca kulturalno-oświatowa wśród Niemców... Cel niewinny. Ale ale... traf chce, że rozpoczęcie działalności „Deutsche Vereinigung" zbiegło się z terminem, że — „najdalej w lipcu pójdziemy do Hitlera".

W ślad za ulotkami, propagandą na zebraniach i t. d. przyszedł teror. Pisaliśmy już o sprawie deklaracyj, podsuwanych do podpisu ludziom obałamuconym i stwierdzających, że „podpisani czują się Niemcami".

Tu jednak sprawy poszły za daleko: **kto nie chciał się podpisać, temu wprost wygrażano Hitlerem, który jakoby „wkrótce ma tu przyjść i porządek zrobić z opornymi..."**

I oto doszło do tego, że nietylko tutejsi ziomkowie, obałamuceni przez płatnych agentów (przecież taka propaganda kosztuje) zapisywali się gremjalnie do „Deutsche Vereinigung", ale **ze strachu deklaracje w kilku wypadkach podpisali również przybysze - osiedleńcy, pochodzący z b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego. I tak w najbogatszej na terenie całego powiatu wsi Mnichowice na 600 osób tylko 4 nie zapisały się do „Deutsche Vereinigung".**

W wybitnie polskim Bralinie prawie 300 osób (razem z dziećmi) zadeklarowało się w Słupi, w Koziej, w Trębaczowie zwłaszcza, w Chojęcinie i w innych wsiach licznie deklarowało akces do D. V.

Tak żyją Polacy na polskiej ziemi i to odwiecznie polskiej.

Słuchać muszą publicznych gróźb Hitlerem, muszą czytać ulotki, wzywające Hitlera do zaopiekowania się ludnością polską w Polsce i dzieje się to na pograniczu w miejscowości ważnej pod względem strategicznym, wystawionej w pierwszym rzędzie na niebezpieczeństwo nagłego napadu w razie zatargu polsko-niemieckiego...

KRONIKA STANISŁAWOWSKA

Premjera odnalezionej opery

W dniu 1. maja b. r. wystawiło Tow. Muzyczne im. Moniuszki jako premjerę operę Henryka Jareckiego „Mindowe, król litewski", z gościnnym występem Tadeusza Szymonowicza, pod batutą dyr. Tadeusza Jareckiego, syna zmarłego w r. 1918 kompozytora.

Opera ta wystawiona była po raz pierwszy w r. 1880, a obecnie wykonano ją na podstawie znalezionej w ostatnich czasach partytury.

Z okazji wystawienia tej opery otrzymało Tow. Muzyczne im. Moniuszki szereg listów i telegramów gratulacyjnych m. in. od p. ministra oświaty. Sprawozdanie naszego specjalnego wysłannika zamieścimy w jutrzejszym numerze.

ŚWIĄTECZNY REPERTUAR TEATRU IM. MONIUSZKI pozostawał pod znakiem komedjowo-farsowym. Obok powtórzenia komedji Hemara p. t. „Firma", zobaczyliśmy jako prapremjerę farsę w 3 aktach „Jej chłopczyk", która dała artystom pole do popisu. Z wykonawców ogólną uwagę zwróciła na siebie nowozaangażowana artystka p. Nina Gordecka, która wstępnym bojem zdobyła sobie naszą rozkapryszoną publiczność. Uosobieniem humoru był niezrównany p. Seweryn Butrym, w czem dzielnie sekundowała mu p. Sieniawska wraz z resztą zespołu, a więc pp. Czabanowskim, Norską, Hitnarowiczówną, oraz pp. Nawrockim, Posiadłowskim, Bończą, Płockiem, Sokołowskim i in. P. Wasilewski, powtarzał swe stare kawały, nie dziw więc, że publiczność na grę jego przestała już reagować. Dekoracje p. Gerlacha przeciętne. W reżyserji p. Wasilewskiego przydałoby się jeszcze żywsze tempo.

KRONIKA SANOCKA

„ŚWIĘCONE" W SOKOLE. Tow. „Sokół" urządziło w sobotę, 27 ub. m. wspólne „święcone". Duża sala „Sokoła" wypełniła się zastępami druhów i druchen, oraz młodzieżą akademicką, bawiącą na ferjach świątecznych w Sanoku. Przybył też po raz pierwszy nowy proboszcz ks. Bartłomiej Krukar, który poświęciwszy dary Boże, wygłosił dłuższe przemówienie, pełne głębokich myśli, nawołując do zbożnej pracy dla dobra Ojczyzny. Dobrze zgrany zespół muzyczny i chór sokoli wykonał pod batutą druha mecenasa Dr. Jerzego Pietrzkiewiwicza szereg udatnych utworów i pieśni wielkanocnych. Ochocza towarzyska zabawa przeciągnęła się do późnej nocy.

ŚWIĘTO LASU. Miejscowy komitet obywatelski zorganizował na tutejszym terenie „święto lasu". M. inn. punktami było planowane sadzenie drzew. Wskutek niepogody ograniczono się tylko do nabożeństwa i do referatu o znaczeniu lasów i racjonalnej gospodarce w karczowaniu i zalesianiu. Ciekawy, a wielce pouczający referat wygłosił znany leśnik, p. radca **Jan Kosina.**

Wyrzucono w błoto 50.000 zł.

W tych dniach odbyła się licytacja ruchomości, należących do Ogniska Księżackiego Kultury Sztuki i Przemysłu Ludowego w Złakowie Kościelnym, składającym się z obrazów, pasów i ubrań księżackich, rzeźb, naczyń i innych przedmiotów.

Księżackie Ognisko Kultury zostało założone w 1928 r. **Miało ono na celu popieranie przemysłu, sztuki i kultury ludowej, a jednocześnie, według gorących pragnień miejscowych „czynników" miało ono stanowić bazę operacyjną, skąd na całe Łowickie miała promieniować t. zw. „myśl państwowa".** Prezesem Ogniska został szwagier starosty łowickiego p. Gliwic. Nie żałowano pieniędzy ani na wysokie pensje, ani na reprezentacyjny wygląd samego budynku. Ogółem wydano na Ognisko 50.000 złotych.

Obecnie wskutek skandalicznej gospodarki groszem publicznym doszło do ogłoszenia licytacji, co oznacza likwidację Ogniska.

Obrażeni importerzy owoców południowych

W 75-tym numerze narodowego „Orędownika" ukazał się artykuł p. t.: „Malinowy ulipek pejsatego sprzedawcy". W artykule tym

zaatakowano b. ostro żydowskich handlarzy owocami w Łodzi, stwierdzając m. in., że zabarwiają oni przy pomocy nakłucia specjalną szprycką pomarańcze jakimś płynem, imitującym sok malinowy.

Napisano dalej, że żydowscy handlarze stosują do wszystkich owoców południowych t. zw. „odparzanie", które wprawdzie zapobiegają ich psuciu się,

ale równocześnie czyni je szkodliwemi dla zdrowia, ponieważ owoce są maczane w rozczynie kwasu o właściwościach trujących.

Artykułem tym poczuli się obrażeni dwaj żydzi, importerzy owoców południowych, którzy wnieśli do sądu skargę na redaktora odpowiedzialnego „Orędownika", p. Trellę.

Ponieważ „Orędownik" zapowiedział przeprowadzenie dowodu prawdy, rozprawa budzi w całej Łodzi wielkie zainteresowanie.

Magistrackie awanse w Przemyślu

Budżet m. Przemyśla został wyłożony do użytku tych P. T. obywateli, którzy chcieliby nim się zainteresować. Do żadnej komisji radnych narodowych nie dopuszczono, więc budżet uchwalono łatwo. 14 bm. zajmie się nim Rada miejska, warto jednak przedtem omówić *problem oszczędności personalnych*. I tak żaden burmistrz Przemyśla nie pobierał dodatkowego wynagrodzenia za godziny „nadliczbowe". Wprowadził dopiero tę nowość p. prezydent Chrzanowski. Nie wystarczają mu pobory w kwocie 760 zł miesięcznie i w budżecie umieścił pozycję podwyższającą jego uposażenie o 300 zł na miesiąc. Równocześnie zastępca prez., p. Wyspiański, otrzyma o 150 zł miesięcznie więcej.

Ciekawe, że kiedy pojawił się wniosek, aby 5 strażakom przyznać łącznie taką podwyżkę, aby razem wyniosła ona 300 zł za cały rok, to p. Chrzanowski do tego rodzaju uchwały nie dopuścił.

W magistracie urzędników jest ponad miarę, a mimo to przyjęto nowych pracowników.

Budżet przewiduje również „awanse". Przy tej sposobności pominięto zupełnie szereg djetarjuszy i najbardziej kwalifikowanych urzędników, podczas gdy „swoi" otrzymali niespodziewanie wyższy stopień uposażenia. Trudno się wobec tego dziwić, że oszczędnościowo - personalna polityka prezydenta Przemyśla wywołuje szereg komentarzy.

Napad Niemców na zebranie Polek

W ub. wtorek w Chodzieży (obok Chorzowa) w Domu Związkowym odbywało się święcone i zabawa Towarzystwa Polek. W czasie zabawy na *salę wtargnęło około 20 Niemców, którzy z okrzykiem:*

„Wir werden ihnem heute geben!" zaczęli bić zebranych.

W obronie napadniętych kobiet stanęło kilkunastu Polaków. Wywiązała się zacięta bójka, w której wyniku *Niemców trochę poturbowano, a czterech prowodyrów przytrzymano i oddano w ręce zaalarmowanej policji.*

Dochodzenia w toku.

KRONIKA PRZEMYSKA

1-majowa manifestacja wypadła blado

Dzień 1. maja upłynął w Przemyślu blado. W godzinach wcześniejszych kilkudziesięciu robotników ze zbrojowni zjawiło się w „Gwieździe", skąd po mowie b. socjalisty Łuckiego **przeszło z lękiem** pod pomnik Mickiewicza. Tam do „tłumów", które całkiem śmiało możnaby zmieścić **w niedużym pokoju,** odezwał się minorowo p. Rudolf Burda, poczem „parada" się skończyła. Wybitnie dawał się zauważyć brak tow. Besza, który pod zarzutem włamania siedzi w kryminale. —

Natomiast pochód P. P. S. wypadł lepiej, niż przed rokiem, a pochód Burdy przewyższał conajmniej trzydziestokrotnie. Był to, mimo tego tylko słaby odblask „minionej bez powrotu" przyszłości. Jeszcze jedno. Szeregi P. P. S. były dość jednolite, bo składali się na nie **prawie wyłącznie żydzi.** Przez to skonsygnowana polisja nie miała nic do roboty.

Socjalistyczny „Głos Przemyski" uległ konfiskacie za umieszczenie fotografji i listu Dr. Liebermanna.

Skazanie oszczercy

Przed sądem okręgowym, jako apelacyjnym, stanął piekarz żydowski Berger, który oskarżył urzędnika skarbowego Tarnowskiego o pobranie bez kwitu, 135 zł. na poczet podatku. Podobnie, jak w sądzie grodzkim, oskarżony został Berger na 3 miesiące aresztu i 100 zł. grzywny.

JAKIE SĄ CENY? Na ostatni targ spędzono 20 sztuk bydła, 40 sztuk chabl', 112 cieląt, 108 świń, 4 konie. Za 100 kg. koniczyny płacono zł. 8, siana zł. 6.50, słomy zł. 6.50, ziemniaków zł. 4. Zboża nie dowieziono. Za kg. bydła żywej wagi płacono od 20—45 groszy, za świnie od 30—65 groszy, za konie na rzeź od 15—30 zł.

RESTAURACJA WIEŻY. Kosztem 18.000 zł. przeprowadzony zostanie remont pięknej wieży katedralnej. Roboty podjął się jeden z najpoważniejszych tut. przedsiębiorców.

KRONIKA JAROSŁAWSKA

BANK ROLNY W NOWEJ SIEDZIBIE. Jarosławski Sp. Bank Rolny zakupił ostatnio piękny gmach Banku Polskiego i po likwidacji oddziału tegoż banku, przeniósł biura do nowego lokalu. Fakt ten będzie niewątpliwie dalszym etapem pięknego rozwoju tej instytucji spółdzielczej, kierowanej przez Dr. Marjana Lisowieckiego i dyrektorów p. Stanisława Kastnera oraz p. Karola Talenty.

FUZJA ŻEŃSKICH SZKÓŁ ŚREDNICH. Zarządy dwóch istniejących w Jarosławiu prywatnych zakładów żeńskich, a to gimnazjum im. Juljusza Słowackiego i prywatnego seminarjum i gimnazjum im. Emilji Plater, po przeprowadzeniu szeregu konferencyj porozumiewawczych, postanowiły ostatnio fuzję obu zakładów.

Fuzja wpłynie niewątpliwie na pomyślny rozwój skomasowanej instytucji i pozwoli jej po przezwyciężeniu trudności wynikających z konieczności obniżenia opłat szkolnych dla uczennic, wejść na drogi zapewnionego rozwoju.

ZWYCZAJNY ZJAZD OKR. DELEGATURY LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ odbył się 30 bm. w salach kasyna oficerskiego przy udziale delegatów 14 powiatów środkowej Małopolski, przynależących do delegatury pod przewodnictwem członka Zarządu p. Zygmunta Tyralskiego. W zebraniu wziął udział p. starosta jarosławski Franciszek Frączkowski i d-ca garnizonu p. pułk. dypl. Gustaw Paszkiewicz. — Z ramienia Zarządu głównego przybył p. Sikorski.

Po przyjęciu rocznych sprawozdań z czynności i rachunków i uchwaleniu programu pracy i budżetu na rok 1935, dokonano wyboru nowego Zarządu delegatury, w skład którego weszli pp. gen. Wieczorkiewicz, prezydent Rzeszowa Niemirski, dyr. Talenta, płk. Majkowski z Przemyśla, dyr. inż. Broniewski, p. Zygmunt Tyralski, naczelnik sądu Warywoda z Radymna, naczelnik sądu z Sieniawy Witalisz i inni.

CO DZIEŃ NIESIE?

3 MAJA
Wsch. sł. g. 4 04 m
Zach. sł. g. 7 01 m

Piątek
Konstytuc. 3 Maja
Sobota Florjana

Gdzie i co kupię?

—o—

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Piątek, 3. 5. g. 3.30 Przedstawienie T. S. L. „Zemsta“ g. 7.30 T. S. L. „Zemsta“ żadne abon. nie ważne.

Sobota 4. 5. g. 7.30 „Tajemnicze Konto“

Niedziela 5. 5. g. 3.30 „Krzyk“ g. 7.30, „Tajemnicze Konto“ Ceny najniższe.

Poniedziałek 6. 5. g. 7.30 Ukraińskie przedstawienie religijne.

Wtorek 7. 5. g. 7.30 Rewja Związku Zachodniego.

TEATR ROZMAITOŚCI

Piątek 3. 5. g. 7.30 Teorja Einsteina.

Sobota 4. 5. g. 7.30 Teorja Einsteina.

Niedziela 5. 5. g. 7.30 „Teorja Einsteina“

Poniedziałek 6. 5. g. 7.30 Mecz małżeński Ceny najniższe.

Wtorek 7. 5. g. 7.30 Teorja Einsteina.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLO: „Niedokończona symfonia“ (Marta Eggerth i Hans Jaray)
ADRIA: „Branka syna puszczy“.
ATLANTIC: „Czerwony Sułtan“
CASINO: „Wonder Bar“.
COLOSSEUM: „W sidłach szantażysty“ w/g pow. Tajfu oraz rewja: U nas macie jak w automacie.
CHIMERA: Roześmiane oczy“ z Schirley Temple.
GRAŻYNA: „Antek Policmajster“.
KOPERNIK: „Bal w Savoyu““
MARYSIEŃKA: „Żyd Süss z Konradem Veidtem.
MUZA: „Malowana zasłona“. z Gretą Garbo.
MIRAŻ: „Twe usta kłamią“, „Poco pracować“.
PALACE: „Sprzedany głos“
PAN: „Ich noce“, Claudette Colbert — Clark Gable.
PAX: „Syn Dżungli“ oraz komedyjka.
RAJ: „Świat się śmieje“, arcywesoła komedja sowiecka.
STYLOWY: „Kuszenie szatana“ oraz rewja.
SŁOŃCE: „Noc w Kairze“ oraz rewja.
ŚWIT: „Kochaj mnie dziś“ z Mc. Donald i Chevalierem — oraz „Ostatnia noc kawalera“ z L. Damitą.
WANDA: „Rakoczy marsz“

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

NIEDZIELNA POPOŁUDNIÓWKA W TEATRZE WIELKIM. W niedzielę 3.30 przedstawienie popularne po cenach najniższych, na afiszu „Krzyk“ de Stefani i Cerio, sensacyjna sztuka z życia lekarzy psychiatrów w inscenizacji Br. Dąbrowskiego, przy dekoracjach Wł. Daszewskiego.

NAJBLIŻSZA SZTUKA W TEATRZE ROZMAITOŚCI. Przystąpiono obecnie do prób jednej z najweselszych komedji Bernarda Shawa p. t. „Pierwsza sztuka Fanny“. Premjera jest spodziewana w połowie bieżącego miesiąca.

DOPIERO W CZASIE OSTATNICH PRÓB zapowiadanej komedji muzycznej okazało się, że „Handlarz żywym towarem“ nie jest wcale handlarzem żywym towarem, ale „Operą w kratkę“. I że autorami są rdzenni lwowianie, a mianowicie autorem jest Roman Niewiarowicz, kompozytorami J. Mund i A. Hermelin, zaś autorem tekstów i piosenek p. E. Hardt, pod którym to pseudonimem kryje się jeden z młodych poetów lwowskich.

Kronika lwowska

Urlopy i zniżki kolejowe

na zjazd im. Ignacego Krasickiego

Jak nas informują, protektorat nad Zjazdem naukowym im. Krasickiego, który odbędzie się we Lwowie w dniach od 8 do 10 czerwca, objął min. Wacław Jędrzejewicz.

Za zgodą Ministerstwa W. R. i O. P. władze szkolne w miarę możności udzielać będą urlopów na dn. 7 i 8 czerwca br. Ministerstwo Komunikacji przyznało uczestnikom Zjazdu zniżki kolejowe. Osobna sekcja Komitetu organizacyjnego zajmie się przygotowaniem kwater, gdyż jest spodziewany duży napływ przyjezdnych ze wszystkich stron Polski.

We Lwowie powstanie w najbliższym czasie obywatelski komitet przyjęcia, który wraz z Komitetem organizacyjnym dołoży starań, aby Zjazd, obradując w atmosferze serdecznej gościnności, jak najlepiej spełnił swe zadania naukowe i ogólno - kulturalne.

Miłośnicy literatury ojczystej i szerokie koła społeczeństwa powinny wziąć żywy udział w Zjeździe.

Wkładka uczestnictwa, którą wysyłać należy przez PKO Nr. 141.768, wynosi dla członków Zjazdu 15 zł, bez prawa otrzymania księgi referatów, 10 zł. — dla osób towarzyszących i hospitantów 8 zł, bez prawa otrzymania księgi referatów 3 zł.

Wszelkich informacyj udziela Sekretarjat Zjazdu, Lwów, ul. Ossolińskich 2 (Ossolineum).

—::—

Kwietniowa niepogoda... w maju

(—) Polarna fala zimna, która przedwczoraj gwałtownie uderzyła o nasze ziemie zachodnie, nadpłynęła w dniu wczorajszym do Lwowa. Już w ciągu nocy nastąpił spadek temperatury, a nad ranem począł padać śnieg, który z chwilowemi przerwami prószył przez dzień cały.

Obok znacznego obniżenia się temperatury — dał się we znaki zimny, przenikliwy, w pewnych chwilach gwałtowny wiatr.

W godzinach popołudniowych opad śnieżny nabierał szczególnie na nasileniu, a połączony z silnym wiatrem zmieniał się w gęstą zawieję. Od południa, jakby w kalejdoskopie, zmieniały się atmosferyczne obrazki.

Opad śnieżny ponawiał wciąż swe ataki i dawał złudzenie jakiejś grudniowej aury. W przerwach tego ataku promienie majowego słońca podejmowały walkę z intruzem zimowym, który szybko ustępował, tu i ówdzie tylko pozostawiając ślady swego tak bardzo opóźnionego nalotu.

Szczególnie charakterystyczny widok przedstawiała zieloność drzew, pokryta bielą śnieżną.

PIM sądzi, że zimowa fala, która w maju stała się tak oryginalnem zjawiskiem, w ciągu trzech dni dzięki intenzywnemu promieniowaniu słonecznemu, odpłynie w kierunku południowym.

Fałszerz i handlarz żywym towarem

bawił na „gościnnym występie“ we Lwowie

(—) Niedawno przybył do Lwowa elegancko ubrany, dystyngowany mężczyzna, który zajechał do pierwszorzędnego hotelu w śródmieściu i zameldował się, przedstawiając paszport amerykański, jako

Juljusz Kaufmann, przemysłowiec z Ameryki.

W niedługim czasie wytworny gość potrafił ustalić o sobie opinję bardzo zamożnego człowieka, zajął bowiem najdroższy apartament hotelu, a w restauracji nie liczył się z wysokością ceny podawanego sobie menu. Po dwudniowym pobycie w hotelu, Kaufmann nagle począł przygotowywać się do wyjazdu

i tuż przed sprowadzeniem samochodu, udał się do Zarządu hotelu, gdzie za dwudniowe utrzymanie przedstawił czek podróżniczy, tzw. „Travelerscheck“, wydany przez „National Bank Attaman - Turkey“, opiewający na 10 funtów szterlingów.

Zarząd hotelu przyjął wręczony przez Kaufmanna czek i wpłacił mu, znaczną resztę, poczem Kaufmann wśród nadzwyczajnych, zdawkowych komplementów opuścił gościnne mury hotelowe i wyjechał na dworzec kolejowy.

Po wyjeździe gościa Zarządowi hotelu czek wydał się podejrzany, toteż odniósł. w tej sprawie do władz policyjnych. Dochodzenia, podjęte energicznie, wykazały, że

Kaufman w czasie pobytu swego we Lwowie spieniężył podobny czek w domu bankowym, Ozjasza Grüssa przy ul. Legjonów, l. 1.

przyczem za czek podjął w gotówce 255 zł. Czek przesłano do firmy macierzystej w Londynie, skąd w dniu wczorajszym nadeszła odpowiedź, że nie przedstawia on żadnej wartości, gdyż jest sfałszowany.

Oszust tymczasem wyjechał w kierunku zachodnim

i zatrzymał się w Pradze, gdzie w ciągu trzech dni zaznajomił się i... ożenił z niejaką Mimmi Handel, za którą wziął duży posag i wyjechał z nią do Wiednia.

Gdy mimo przyrzeczenia, młoda mężatka nie dawała znaku życia, policja w Pradze zajęła się sprawą i natychmich, n. podstawie zebranych materjałów, rozpisała za Kaufmannem listy gończe,

twierdzi bowiem, że jest on nietylko niebezpiecznym oszustem, ale i rafinowanym handlarzem żywego towaru.

Stolice wszystkich państw zachodnich obiegły już listy gończe czeskiej policji, do których przyłączyły się i listy gończe policji naszej. Czy jednak zdołają osadzić w miejscu niebezpiecznego oszusta, który w tak paskudny sposób ponaciągał dwie firmy lwowskie?

Z SĄDU LWOWSKIEGO

Epilog krwawego starcia

pod skocznią narciarską w Lesienicach

(s.). Przed trybunałem karnym, któremu przewodniczył s. Będaszewski, znalazła swój epilog krwawa bójka pomiędzy narciarzem a mieszkańcami Lesienic (pod Lwowem).

Dnia 27. stycznia b. r. zajęty był narciarz Tadeusz Kamiński naprawianiem prowizorycznej skoczni w Lesienicach. W pracy tej przeszkodził mu, zjeżdżając na sankach, mały chłopak Adam Kotowski, którego poirytowany Kamiński uderzył.

Chłopak udał się do domu i wnet wrócił na skocznię ze swymi dwoma braćmi: Józefem i Romanem — Kotowskimi. Od słów doszło do bójki. Roman Kotowski uderzył znajdującego się w grupie narciarzy Kossatego kołem po głowie, ten zaś broniąc się, zdzielił kijem narciarskim Kotowskiego. W szale walki Józef Kotowski ugodził Kamińskiego nożem w brzuch.

Kotowski stanął wczoraj przed sądem, oskarżony o przebicie Kamińskiego i spowodowanie u tegoż choroby zagrażającej życiu. Ponadto Roman Kotowski pociągnięty został do odpowiedzialności za uderzenie Kamińskiego kołem. Jako świadkowie stanęli przed sądem narciarze i narciarki, a wśród nich Kazimiera Semczuk, Aleksander Szmoniewski, Antoni Kossaty i inni. Oskarżał prok. dr. Dziurzyński.

Sąd skazał Józef Kotowskiego na 1 i pół roku więzienia, zaś brata jego uniewinnił.

Skazanie fałszerzy dokumentów

(s.). Wczoraj w godzinach południowych przy nader licznym udziale publiczności żydowskiej ogłoszono wyrok w sprawie dr. Lieblicha i tow. Lieblich, jak wiadomo, oskarżony był o fałszowanie **paszportów palestyńskich, o wyrabianie fałszywych metryk i t. d.**

Trybunał karny pod przewodnictwem r. Dysiewicza, skazał. **Lieblicha na 2 lata łącznego więzienia** z pozbawieniem praw na lat 5, Marcina **Minkina** na 1 rok 6 miesięcy więzienia, z pozbawieniem praw przez lat 5, Herscha **Derbfleischa** na 1 rok 6 miesięcy więzienia, z pozbawieniem praw przez 5 lat, Wilhelma **Oberwaegera** na 6 miesięcy więzienia i 100 zł. grzywnę, mgr. Jana **Siciarza** uwolniono od winy i kary, poster. P. P. Jan **Florek** skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, Regina **Löw** skazana została na 100 zł. grzywny, Dawid **Kühlenberg** skazany został na 1 miesiąc więzienia, z zawieszeniem na 3 lata, Leonora **Halber** została uwolniona od winy i kary. Rabin Abraham **Tłumin** skazany został za wystawienie w 97 wypadkach metryk ślubu za każdą fałszywą metrykę po 6 miesięcy więzienia, łącznie na 1 rok więzienia z zawieszeniem na lat 5 i pozbawieniem praw obywatelskich przez lat 5. Pomocnik rabina, prowadzący księgi metrykalne Szulim **Kranz** za te same czyny i w takiej samej liczbie, skazany został na łączną karę 1 roku więzienia, z zawieszeniem na lat 5, i z pozbawieniem praw obywatelskich przez lat 5, Oziasz Rosenfeld skazany został za 80 wypadków fałszerstwa dokumentów na łączną karę 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 4 i pozbawieniem praw przez lat 5, Saul Krebs skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem przez lat 3 i pozbawieniem praw przez 5 lat.

Obecni na sali obrońcy zapowiedzieli apelację.

Zamach samobójczy żony notarjusza

(—) Sensacją dnia wczorajszego był zamach samobójczy Marji Jadwigi Sobolowej, żony notarjusza, zamieszkałej przy ul. Jagiellońskiej 12. Wymieniona o godz. 17-tej w hotelu Krakowskim usiłowała otruć się jodyną. Zawezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego przeniósł ją do szpitala powszechnego.

Powodem usiłowanego samobójstwa miały być nieporozumienia rodzinne.

Zdarzenia i wypadki

(—) **Nagłe skony.** Kronika Pogotowia Ratunkowego notowała w dniu wczorajszym dwa nagłe skony. Późnym wieczorem zmarł nagle na ul. Czarnieckiego Karol Stankiewicz, liczący 68 lat, który pozostawał od dłuższego czasu w leczeniu w szpitalu S. S. Miłosierdzia przy ul. Teatyńskiej, l. 1. Lekarz dzielnicowy, stwierdziwszy śmierć, polecił odstawić zwłoki do Instytutu medycyny sądowej. — Przy ul. Glinińskiej, l. 20. zmarł wczoraj nagle na udar serca Kazimierz Antoniak, liczący 63 lat, dozorca realności. Na zlecenie lekarza dzielnicowego zwłoki

odstawlone zostały do Instytutu medycyny sądowej.

(—) Dorożkarz - pijanica. Do aresztów policyjnych odstawiony został wczoraj Marcin Kosa, który w stanie pijanym najechał na ul. Hetmańskiej na wóz tramwajowy, skutkiem czego jadący tem wozem Jan Kosowski, robotnik MKE. spadł z wozu i doznał dotkliwego potłuczenia.

(—) Z kryminalnej rubryki. Na gorącym uczynku wyrwania torebki z rąk Janiny Szkaradek, przytrzymany został Józef Kuchcipak (ul. Źródlana, l. 7).

KRADZIEŻ OBLIGACJI. Dzisiaj zgłosił się do p. Strzeleckiej przy ul. Romanowicza 22 jakiś pan i przedstawiając się fałszywie jako urzędnik Banku Polskiego, przeglądał będące w jej posiadaniu obligacje pożyczki konwersyjnej z r. 1924. Po jego odejściu właścicielka stwierdziła brak jednej obligacji na kwotę 1.000 zł. Nr. 41.337.31. O kradzieży zawiadomiono policję.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

A. W. List otrzymany. Uwagi zadziwiająco trafne. Ów młody człowiek nie ma istotnie racji i nieorjentuje się w sytuacji. Dziękując za pamięć, przesyłamy serdeczne podziękowanie i wiele pozdrowień.

Uznanie zasług dyr. Petry'ego

Rada zawiadowcza Związku Obrońców Lwowa uchwaliła jednomyślnie wyrazić p. Juljuszowi Petryemu, dyrektorowi wydział programowego Polskiego Radja we Lwowie hołd i podziękowanie za skuteczną i ofiarną obronę postulatów Lwowa na terenie lwowskiej rozgłośni w czasie swej pięcioletniej działalności kierownika wydziału programowego.

KOMUNIKATY.

DEFILADA WIDZIANA Z BALKONU. Najwygodniej będzie można obserwować defiladę w dniu 3 maja z balkonów Hotelu George'a i Kawiarni De la Paix. Wstęp tani. Dochód przeznaczony na pracę oświatową Akademickiego Koła T. S. L.

NARODOWA ORGANIZACJA KOBIET (Klonowicza 7) zaprasza Członkinie i Sympatyczki na herbatkę dyskusyjną, w sobotę, 4 b. m., o godz. 18-tej. Referat p. t. „Konstytucja majowa i dwie Konstytucje Odrodzonej Polski" wygłosi p. Marja Sacharowska. Prosimy o jak najliczniejszy udział.

ZWIĄZEK ADWOKATÓW POLSKICH ODDZIAŁ LWOWSKI KOMUNIKUJE, IŻ WALNE ZGROMADZENIE Członków odbędzie się w sobotę dnia 11 maja o godzinie 18.30 w lokalu Związku przy ul. Zimorowicza 5. II. p. Na porządku dziennym: sprawozdanie Zarządu i wybory nowego Zarządu.

KOŁO PAŃ POL. ZW. ZACH. urządza w salonach Hotelu George'a (I. p.) w sobotę, 4-go maja, o godz. 20-tej Bridge-Dancing. Orkiestra Huszczanieckiego. Wstęp 2 zł., akademicki 1 zł. Dochód przeznaczony na kolonję wakacyjną dzieci z Niemiec.

DOBRE BYŁY DAWNE CZASY, kiedy przy szmerze barwnej fontanny oświadczał się rokokowy galant grande damie.... Przenieście się na parę godzin w ową atmosferę królowania figlarnego Kupidyna i śpieszcie we wtorek, 7-go b. m. do Teatru Wielkiego, gdzie o godz. 19.30 na budowę Muzeum Narodowego w Krakowie zostanie odegrana rokokowa rewja p. t. „Konterfekty i ploteczki ze dworu króla Stasia", pióra i reżyserji inż. Stefana Miczyńskiego. — Przedsprzedaż biletów w sklepie Hawranka, pl. Marjacki 10.

POSIEDZENIE WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO TOW. NAUKOWEGO odbędzie się w poniedziałek, 6 bm. o godz. 17-tej, w lokalu Seminarjum polonistycznego. Porządek dzienny: 1) Prof. Ryszard Ganszyniec przedstawi pracę p. t. „Polskie komputy średniowieczne". 2) Dr. Ryszard Skulski przedstawi pracę p. t. „Pan Tadeusz" jako książka szkolna.

GOŚCINNY WYSTĘP AMERYKAŃSKIEJ ŚPIEWACZKI. 7 bm. wystąpi w Kasynie i Kole Lit.-Art. bawiąca w naszem mieście znana śpiewaczka amerykańska p. Gloria Grant z Nowego Jorku. W repertuarze pani Grant utwory Scarlattiego, Lotiego, Mozarta, Wolfa, Schuberta, Marxa, Straussa, Weigla, Pucciniego, oraz oryginalne amerykańskie songs. Zapowiedź koncertu obdarzonej pięknym głosem Amerykanki wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie. — Bilety do nabycia w przedsprzedaży u Seyfartha.

KORTY TENNISOWE A. Z. S.-u, przy ul. Badenich i Ziemiałkowskiego, zostały po gruntownej przeróbce oddane do użytku członków i P. T. Publiczności.

KRONIKA KRAKOWSKA

Fabrykanci 2-złotówek przed sądem

Józef Węgiarz, zegarmistrz i złotnik bocheński, oraz *Karol Werchowski,* odlewarz metali, postanowili łatwym choć ryzykownym sposobem dojść do majątku. Wykorzystując znajomości zawodowe, puścili się

drogę fałszerstwa monet 2-złotowych, chcąc znaleźć dla swej pracy spokojny i bezpieczny warsztat, wybrali dom brata zegarmistrza bocheńskiego — Franciszka Węglarza w Gdowie pod Wieliczką.

Wzięli się żwawo do pracy. Werchowski wykonywał formy gliniane dla każdej sztuki, Węglarz napełniał formę srebrem, poczem obaj wykańczali falsyfikaty. Dla srebrzenia monet używali austrjackich koron, które przetapiali, *uzyskując stop każdych 150 koron* dla 36 dziesięciozłotówek. Puszczaniem w obieg fałszywych monet trudnił się Franciszek Węglarz.

Na ślad fabryczki falsyfikatów naprowadzili policję kupcy z Wieliczki,

u których fałszerze zakupywali różne przedmioty płacąc za nie pieniądzmi własnego wyrobu.

Cała trójka stanęła przed sądem przysięgłych, przed którym zda sprawę ze swoich manipulacyj. Do rozprawy, prócz 30 świadków, powołano również prof. Olbrychta i Dr. Jankowskiego

dla wydania opinji co do stanu umysłowego Józefa Węglarza,

który przechodził zapalenie opon mózgowych, mając przytem pewne obciążenia dziedziczne na tle konstytucji nerwowej.

Modlitwa Słowackiego w pięknej szacie muz.

Krakowski „Związek Chórów Kościelnych" wydał kompozycję dyr. Bolesława Wallek - Wallewskiego: „Modlitwa" do słów Juljusza Słowackiego (na chór męski z towarzyszeniem organów lub orkiestry).

Utwór ten wydany na 30-lecie pracy dyr. Wallek - Walewskiego, będzie prawdziwą ozdobą akademij i uroczystości religijnych i patrjotycznych. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

—o—

NAWRÓT ZIMY. Po serji upalnych dni przypominających raczej skwarne lato, aniżeli początek wiosny, pogoda nagle się zmieniła.. Przy dojmującym zachodnim wietrze temperatura obniżyła się do zera stopni, przyczem spadł śnieg, pokrywając miasta i okoliczne pola nieniutką powłoką. W ciągu czwartku wychylało się od czasu do czasu słońce pod którego promieniami śnieg zniknął. Barometr wykazuje silne ciśnienie co niewątpliwie sprawdzi rychłe wypogodzenie.

750-lecie **KOŚCIOŁA I PARAFJI ŚW. FLORJANA NA KLEPARZU.** W dniach 3—5 bm odbędzie się uroczyste triduum z całodziennem nabożeństwem, które zakończy się 5 bm. po nabożeństwie majowem uroczysta procesja.

PREZES MIĘDZYNARODOWEJ IZBY IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ w Paryżu St. Fesztener van Vlissingen przybywa dziś w piątek do Krakowa. Odbędzie on konferencje z przedstawicielami sfer gospodarczych okręgu Izby.

SPRAWA ROZSZERZENIA SKŁADU OSOBOWEGO PREZYDJUM IZBY HANDLOWEJ w Krakowie została odłożona do czasu zatwierdzenia nowego składu przez Ministerstwo przem. i handlu. Również uległa odroczeniu sprawa wyboru zarządu Izby.

WYCIECZKI Z NIEMIEC przybędą w dniu dzisiejszym do Krakowa. Jedna złożona z 65 obywateli niemieckich zwiedzi pobojowiska pod Gorlicami 20 -lecie pamiętnej walki) — druga obejmująca Polaków z Bytomia zwiedzi zabytki Krakowa i okolice. Wycieczka naszych rodaków zatrzyma się tutaj 3 dni.

SAMOZWAŃCZA ORGANIZACJA. Katolicka Agenja Prasowa przestrzega przed tajną organizację „Ka. Be. O.", która w ostatnim czasie prowadzi na terenie Krakowa wytężoną propagandę na rzecz „Kabowców", głosząc oparcie, tej samozwańczej i anonimowej instytucji o religję katolicką i kościół katolicki. K. A. T. stwierdza, że organizacja ta nie jest zupełnie znana władzom kościelnym.

NOSOROŻEC ZE STARUNI będący w zbiorach Muzeum Fizjograficznej Polskiej Akademji Umiej. zostanie udostępniony do zwiedzenia dla najszerszych rzesz w okresie „Dni Krakowa". Kolos dyluwialny, liczący kilkadziesiąt tysięcy lat wieku, stanie się dla rzesz przyjezdnych niemałą atrakcją.

ZMIANA BIEGU POCIĄGU NA TRASIE KRAKÓW — ZAKOPANE. W nocy z soboty 4 na niedzielę 5 bm. nie będzie uruchomiony bezpośredni pociąg osobowy przyspieszony z Warszawy do Zakopanego i Krynicy Nr. 11/511 według rozkładu jazdy: Warszawa odjazd o g. 20.35, Kraków przyjazd o godz. 3.26 z odjazdem z Krakowa o godz. 3.52 do Krynicy i godz. 3.57 do Zakopanego

Natomiast stacja Warszawa zamiast w sobotę dnia 4 bm. uruchomi ten pociąg już we czwartek tj. w nocy z 2 na 3 maja br..

Powrotny pociąg Nr. 512/12 odjeżdżający w niedzielę dnia 5 maja z Zakopanego o godz. 19.28, a z Krynicy o godz. 18.35 z przyjazdem do Warszawy o godz. 8.06, odejdzie bez zmian.

ZMARŁ NA ULICY SKUTKIEM KRWI Henryk Waksner (l. 27). kupiec. Był on chory na płuca a wybuch krwi był następstwem daleko posuniętej rozpadowej choroby płuc.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

APOLLO: „Roześmiane oczy".
ADRIA: „Jestem zbiegiem".
BAGATELA: „Szaleństwo amerykańskie" i rewja „Wiosna idzie".
MUZEUM PRZEMYSŁOWE: „Dzielny chłopiec (Cooper).
PROMIEŃ: „Rzymskie skandale"
SŁONKO: „Przed maturą" i „Przyjaźń w obliczu śmierci".
SOKÓŁ: „Popisy gimnastyczne".
SZTUKA: „Człowiek bez twarzy".
ŚWIT: „Tarzan nieustraszony"
UCIECHA: „Piotruś".
WANDA: „Mężowie do wyboru" (J. Crawford, C. Gable).
ZORZA: „Szpieg w masce".

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Piątek 3. 5. popoł. „Z żaka król". wiecz. „Wąsy i peruka" (uroczyste przedstawienie w dniu Święta Narodowego 3-go Maja).

KRONIKA SPORTOWA

Dzisiejsze biegi narodowe

W dzisiejszych *„Narodowych Biegach Naprzełaj"* startować będą w różnych miastach polskich poważne liczby zawodników, których cyfra może łatwo osiągnąć *3—4 tysięcy.* W Warszawie ciekawie zapowiada się pojedynek *Fiałki i Noji.*

Start we wszystkich miastach nastąpi *równocześni,* a sygnał ... podadzą zainstalowane na stadjonach megafony pod dyktando hasła danego z warszawskiego studjo Polskiego Radja. Początek audycji o godz. 16.

—o—

LWÓW. W niedzielę 5 bm. o godz. 10 na własnem boisku urządza sekcja lekkoatletyczna „Pogoni" zawody lekkoatletyczne z biegiem na 60 m. przez płotki pod hasłem „Szukamy płotkarza". Pozatem są przewidziane biegi na 100 m. 500. m. i 1000 m., skoki wdal i wzwyż, oraz rzuty kulą, dyskiem i oszczepem.

KRAKÓW. Na ostatniem posiedzeniu P. Z. P. N. uchwalono, że krakowski exligowy klub „Podgórze" weźmie udział w rozgrywkach o wejście do ligi jedynie w tym wypadku, jeśli w mistrzostwach krakowskiej klasy A. zdoła zająć pierwsze lub drugie miejsce.

DZISIEJSZE IMPREZY SPORTOWE

WARSZAWA. Derby piłkarskie Warszawianka — Polonia.

DRUŻYNOWY WYŚCIG KOLARSKI LEGJI

KRAKÓW Mecz ligowy Garbarnia — Z. K. S.

POZNAŃ Międzymiastowy kobiecy mecz lekkoatletyczny Poznań — Łódź.

ŚWIĘTOCHŁOWICE. Mecz ligowy Śląsk — Ruch.

LWÓW. Towarzyskie zawody piłkarskie na boisku „Pogoni" — Czarni — Lechja (godz. 14.15) i Pogoń — Ukraina o godz. 16.15.

Na fali dnia

Spodnie i poborca

Prasa sanacyjna wzorem tych, co to „widzą cudze pod lasem", bardzo chętnie pokpiwa sobie z naszych sąsiadów z zachodu i wschodu. Ostatnio w kilku takich zależnych organach ukazała się następująca historyjka:

„Kalinin w czasie inspekcji zatrzymuje się we wsi N.

— Zadowoleni jesteście z nowych rządów, towarzyszu? — pyta starego chłopa. — Czy nie lepsze od dawnych?

— Jak kto uważa — odpowiada chłop. — Przedtem miałem dwie pary spodni, a teraz tylko jedną.

— Jeśli tylko o to chodzi, — mówi Kalinin, — to głupstwo! W Afryce, towarzyszu, są ludy, które wcale nie mają spodni.

— Ach... już tak długo rządzą tam bolszewicy?"

Przypuśćmy, że ta cała historja odgrywałaby się nie w „państwie ponurej anegdoty", lecz u nas i że chłopa pytałby nie komunista, lecz bebek.. Coby mu dziś chłop polski powiedział?

* * *

O interesującym pomyśle doniósł „Neues Wiener Journal". Oto w pewnem małem miasteczku meksykańskiem obywatele już pięć lat nie płacili podatków. Z poborcą upominającym się o pieniądze załatwiano się krótko: zrzucano go ze schodów. Ohne weiteres.

Zrozpaczone władze skarbowe wobec tego zaangażowały na egzekutora skarbowego... znanego amerykańskiego atletę, wysokiego dwa metry i ważącego równo stopięćdziesiąt kilo...

Czy i gdzieindziej nie przydałby się taki ananas ciężkiej wagi?

TADDY.

Ze świata

Znakomity badacz raka konwertytą!

Dr. Alfred Piney, dyrektor oddziału patologicznego przy londyńskim instytucie rakowym, został przyjęty do Kościoła katolickiego.

Dr. Piney mimo swego młodego wieku (38 lat) — jest obecnie jedną z największych powag w dziedzinie badań nad rakiem. Jest on członkiem „Royal Medical Society" i szeregu innych towarzystw naukowych, oraz autorem wielu cennych prac naukowych znanych w całym świecie. (KAP)

Dalsze aeroplany dla misyj

W ubiegłą niedzielę kardynał Faulhaber dokonał na lotnisku w Monachjum poświęcenia dwóch nowych aeroplanów przeznaczonych dla misyj i ofiarowanych towarzystwu MIVa. Jednocześnie z tymi aeroplanami, które nosić będą nazwy „Latającego Krzyża" i „Św. Jana", poświęcono 10 samochodów również przeznaczonych dla misyj. (KAP).

Litwa i posążki Buddy

Stolica Litwy posiada nader oryginalną fabrykę. Mianowicie osiedliło się w Kownie kilkunastu artystów-rzeźbiarzy, przybyłych z Indyj, — i rozpoczęli oni masowy wyrób drewnianych posążków Buddy.

Jako materjał do fabrykacji służy drzewo dębowe, specjalnie nadające się do tego celu, jest ono bowiem odporne na wszelkie zmiany atmosferyczne, daje się łatwo obrabiać i nie ulega próchnieniu.

Dotychczas Litwa eksportowała swoje dęby wprost do Indyj, — co jednak okazało się zbyt kosztownem i kłopotliwem. Dlatego artyści indusccy postanowili utworzyć w Kownie specjalną fabrykę, z której tysiące i setki tysięcy posągów Buddy rozchodzić się będzie po całym świecie.

Przeszło 2 miljardy zł. przesłało do Polski nasze wychodźtwo

Bardzo pouczającą jest statystyka przekazów, przesyłanych do Polski przez naszych wychodźców. Otóż według zestawienia opracowanego na podstawie sprawozdań bankowych.

nasi wychodźcy co roku przysyłali, lub przywozili z zagranicy od 200 do 291 miljonów złotych.

Trwało to od r. 1924 do 1930. Cyfry te na skutek wzmagającego się kryzysu ulegają zrozumiałemu obniżeniu.

I tak, dla roku 1931 sumy te wyrażają się kwotą **274 milj. zł.**, dla r. 1932 — **206 milj. zł.**, wreszcie dla roku 1933 — **145 milj. zł.**

Są to głównie przesyłki ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, Niemiec i Francji.

Procentowe zestawienie wykazuje, że **w sumie prawie 2 miljardów zł. przesłanych przez wychodźtwo do Polski na wychodźtwo europejskie przypada 43 proc. na wychodźtwo zamorskie zaś 57 proc.**

Z pośród europejskich krajów pierwsze miejsce w wysokości przesyłek do kraju zajmuje **wychodźtwo polskie we Francji, które w r. 1931 wysłało do Polski 65 milj. zł., a w r. 1932 — 48 milj. zł.** W tych samych latach Polacy z Niemiec wysłali do Polski 20 i 30 milj. zł.

Tym wzruszającym, żywym dowodem nieustannej łączności naszego wychodźtwa z krajem zajmuje się organ polskiej emigracji we Francji, **„Narodowiec".** Stwierdza on słusznie, że przekazy wychodźtwa zaważyły poważnie na bilansie płatniczym Polski. Obecnie rozchodzi się jednak o to, aby kraj

znalazł kredyt potrzebny na akcję pomocy dla reemigrantów, którzy przez tyle lat lokowali swój ciężko zapracowany grosz w kraju, a dziś jego pomocnej ręki potrzebują.

Atak na historję

Nasze czasy odznaczają się bardzo różnorodnym stosunkiem do historji. Bolszewicy wolą obchodzić się bez niej. U nas wprowadzono tz. system teleskopowy, polegający na bardzo obszernem traktowaniu wypadków i postaci współczesnych, ażeby tym sposobem zaszczepić młodzieży pewne poglądy, i na coraz ogólniejszych i szczuplejszych wiadomościach w miarę jak cofamy się w przeszłość.

Są jednak ludzie,którzy uważają za rzecz niedozwoloną nadawać myśleniu młodzieży określony kierunek. Wniosek brzmi: Nie uczyć historji przed 16-ym rokiem życia.

Z takim poglądem wystąpił *dyrektor szkoły w Seldbergh, G. B. Smith* na zebraniu Związku szkół przygotowawczych (odpowiadających naszym klasom V—VII szkół powszechnych) w Oxfordzie.

Historja wedle niego jest sztuką, a nie umiejętnością. Dziejopisowie i nauczyciele traktują ją tendencyjnie, a zdarza się to przedewszystkiem w szkołach przygotowawczych i w niższych klasach szkół średnich. Dzieci odrzucają historję jak powieść, ale podświadomie jako bezwzględną prawdę. Sprawę pogarsza fakt, że podręczniki reprezentują poglądy poprzedniego pokolenia. Później młodzież, dorósłszy, orjentuje się, że ją wywiedziono w pole, i wynika stąd dużo złego, np. brak odporności na propagandę wywrotową. Dlatego zdaniem Smitha z nauką historji powinno się czekać na wiek, w którym uczeń myśli już poniekąd samodzielnie i nie wierzy ślepo we wszystko, co mu powiedzą.

Wiersze jako lek dla nerwowo chorych

W jednym z miesięczników francuskich znajdujemy ciekawą rozprawę profesora psychologji, **L. Guillet'a**, na temat leczenia niektórych chorób nerwowych zapomocą... poezji.

Autor wychodzi z założenia, że odpowiednia recytacja wierszy, wygłasza ona tonem spokojnym, monotonnym wywiera kojący wpływ na chorych.

Nie jest to zresztą nic nowego. Już w starożytności posługiwano się podobnemi środkami, a uczeni asyryjscy i chaldejscy przypisywali niektórym połączeniom sylab właściwości magiczne.

Również i Cato w swojem dziele „De Re rustica" cytuje cały szereg rozmaitych zaklęć, mających leczyć pewne choroby. Tak np. w wypadkach złamania kości stosowaną była formułka następująca:

Huat hanat huat ista pista sista domiabo damnaustra.

Czy wygłoszenie tej formułki pomagało, — o tem Cato milczy.

Podobne praktyki stosowali też i znachorzy średniowieczni, — a i dziś jeszcze rozmaici znachorzy po wsiach recytują przy „zamawianiach chorób rozmaite zaklęcia, niezrozumiałe ani dla pacjenta, ani dla nich samych. Wielką rolę gra tu oczywiście sugestja, czynnik bardzo ważny przy wszelkich tego rodzaju zabiegach lekarskich.

Najodpowiedniejszym „lekiem" w tej dziedzinie wydawałyby się poezje „dadaistów"...

W pobliżu Rzymu powstało nowe miasteczko, nazwane Guidonia na cześć słynnego lotnika włoskiego. W miasteczku tem mieścić się będą wszystkie zakłady i instytucje zajmujące się studjami nad lotnictwem. Na ilustracji Mussolini przemawiający podczas uroczystości poświęcenia nowego miasta.

Tylko 3.000 głuszców mogą zastrzelić myśliwi

Najpiękniejszym i zarazem najbardziej tajemniczy żywot wiodącym ptakiem łownym naszych lasów jest głuszec.

Na 9 dyrekcyj lasów państwowych dwie tylko nie notują u siebie obecności głuszca. Są to dyrekcje: radomska i poznańska.

Z pozostałych siedmiu dyrekcja wileńska posiada ich najwięcej, bo 2.600 sztuk; następnie idą kolejno dyrekcje białowieska 1.700, lwowska 850, łucka 800, siedlecka — 750, toruńska 300 i warszawska 26. Ogólna ilość głuszców, żyjących w lasach państwowych Polski, wynosi w roku bieżącym według statystyki 7.350 sztuk, z czego kogutów, na które jedynie dozwolone jest polowanie, około 3.000 sztuk.

Niezależnie od głuszców żyjących na terenach lasów państwowych,

posiada ich kraj nasz znacznie więcej w lasach prywatnych, gdyż jak oceniają gospodarze łowiskowi i myśliwi — od 15 do 20.000.

Przyjmując te dane jako bardzo zbliżone do rzeczywistości, można śmiało stwierdzić, że ogólna ilość tego pięknego ptaka wśród naszej zwierzyny łownej wynosi dziś w Polsce 25—30.000 sztuk, z czego kogutów, a więc zwierzyny łownej, 10—12 tysięcy.

* * *

W maju wolno polować na następujące rodzaje zwierzyny: sarny-kozły (od 16. maja), prócz województw, pomorskiego, poznańskiego, **lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego;** głuszce-koguty (do 14 maja) słonki, dzikie indykiamce, dzikie łabędzie i dzikie gęsi (wszystkie cztery gatunki do 14 maja); cietrzewie-koguty, bataljony, dzikie kaczory (przez cały miesiąc).

Oprócz tego polować wolno na te rodzaje zwierząt drapieżnych, które prawo łowieckie zwalnia od ochrony przez cały rok, a więc: wilki, wydry, kuny domowe (kamionki), tchórze, gronostaje, łasice, krolki, jastrzębie - gołębiarze, krogulce, sroki i wrony.

Pozatem nie jest przewidziana ochrona orłów i lisów.

AUDYCJE RADJOWE

Radjostacja lwowska

Piątek, dnia 3 maja 1935 r.

9.00 Aud. poranna. 9.55 (Lw.) Program na dzień bież. 10.00 Transm. Nabożeństwa. Kazanie wygłosi ks. prałat dr. T. Jachimowski. — (Lw.) Muzyka polska z płyt. W programie arje Moniuszki i Krakowiak Różyckiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiad. meteor.-rolnicze. 12.05 (Lw.) Repert. teatrów i Silva rerum. 12.15 Poranek muz. z Filharmonji Warsz., poświęcony muzyce polskiej. — W przerwie ok. 13-tej Teatr Wyobraźni nadaje fragment słuchowiskowy „Powrót posła" J. Ursyna Niemcewicza w oprac. dr. K. Góreckiego, prof. U. S. B. Transm. z Wilna. 14.00 (Lw.) Muzyka z płyt. 15.00 „Wiosenne kłopoty pszczelarza" wygłosi Kazimierz Bajorek. 15.15 Scenki ludowe w wyk. Wł. Waltera, Toli Mankiewiczówny i Wł. Kucharskiego. 15.45 „3-cio majowe rozważania wiejskie". 16.00 „Startujemy do biegu narodowego 3-go Maja". 16.25 Koncert w wyk. Chóru „Ogniwo" i ork. Kameralnej. 16.40 Recytacje poezyi: „Zapomniany El" w opracowaniu dr. T. Makowieckiego. 17.00 „W wiosennym nastroju" Koncert Sekstetu Niny Mańskiej. 17.35 Pieśni ludowe w wyk. Chóru dzieci szkolnych z Dobrzyni nad Drwęcą. 17.50 „Dyskutujmy". 18.05 Koncert kapeli Dzierżanowskiego i Suchockiego. 18.43 Feljeton. 19.00 (Lw.) Program na dzień nast. 19.13 (Lw.) Koncert solistów w wyk. Zofji Czarnockiej-Kallerowej, dr. Heleny Kornellanki i T. Seredyńskiego. W programie utwory kompozytorów polskich. 19.00 Przemów. „Wystawa międzynarod. w Brukseli, a udział w niej Polski", wygł. min. Bertoni. 20.00 Cl. Debussy: „Morze" poemat symf. (płyty). 20.30 „Hallo! Tu przecznica" transmisja z ulicy (sprawozdawca — T. Strzetelski). 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Tr. z Warszawy „Na rewji". 21.00 „Wiwat Maj! Trzeci Maj! aud. słowno-muzyczna. 21.40 Wiad. sportowe. 21.55 (Lw.) Koncert rekl. 22.10 Muzyka lekka w wyk. Małej Orkiestry P. R. 23.00 Komunikaty. 23.05 Muzyka taneczna.

—0—

20.00 BUKARESZT „Requiem" — Berlioza.

20.00 KOPENHAGA. „Salomon" — oratorjum Haendla.

21.00 BRUKSELA FLAM. Koncert muzyki polskiej.

Radjostacja krakowska

Piątek, dnia 3 maja 1935 r.

9.00 Transm. z Warszawy. 9.55 Program na dz. bież. 10.00 Transm. nabożeństwa z kazaniem. Po nabożeństwie utwory Moniuszki z płyt. 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej. 12.03 Tr. z Warszawy. 12.05 Przegląd teatralny. 12.15 Tr. z Warszawy i Kilna. 14.00 Koncert z płyt poświęcony muzyce polskiej. 15.00 Pogadanka pt. „Człowiek i książka" — wygł. p. Kuźma, 15.15 Muzyka ludowa z płyt. 15.45 — 16.00 Tr. z Warszawy. 16.00 „Startujemy do Biegów Narodowych 3 Maja", zbiorowa aud. sport. ze wszystkich rozgłośni P. R. 16.25 Tr. z Katowic, Torunia i Warszawy. 19.00 Program na dz. nast.

19.08 Muzyka z płyt. Karłowicz: Rapsodja litewska, Chopin: Koncert f-moll (Rubinstein) 19.50 Tr. z Warszawy. 21.40 Wiadom. sport. ze wszystkich stacyj polskich. 21.55 Lokalne wiad. sport. 22.00 Koncert reklamowy. 22.10 — 24.00 Transm. z Warszawy.

NA SOWIECKIM WIECU

— Towarzysze! Nadejdzie dzień, że idee komunistyczne zaleją cały świat. Zdobędziemy Łotwę, Litwę!

— Racja, towarzyszu!

— Pójdziemy na Warszawę. Zdobędziemy Polskę!

— **Racja, towarzyszu!**

— **Niemcy, Belgję, Francję!**

— **Racja, towarzyszu!**

— **Hiszpanję!!**

— **To już bujda!**

— **Dlaczego?**

— **Żydów zabraknie!**

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Terminy płatności podatków państwowych

PODATEK DOCHODOWY

Przedpłata w wysokości 1/2 podatku od zeznanego dochodu lub od dochodu, wymierzonego za rok poprzedni — do d. 1 marca.

Różnica między podatkiem zapłaconym do dnia 1 marca a wymierzonym na dany rok podatkowy oraz cała suma podatku, wymierzonego osobom, zwolnionym od obowiązku zeznań o dochodzie — do 15 września.

Różnica lub cała suma podatku (punkt b) w razie doręczenia nakazu płatniczego po 15 września — w ciągu dni 14 po doręczeniu nakazu.

Płatnicy zagraniczni — w ciągu 2 tygodni od dnia doręczenia nakazu płatniczego.

Podatek dochodowy od uposażeń, rent, emerytur i wynagrodzeń — w ciągu dni 7 po upływie miesiąca, w którym nastąpiła wypłata.

Podatek od tantjem — jak wyżej.

KRYZYSOWY PODATEK DO PODATKU DOCHODOWEGO

Od dochodów według działu I ustawy (dochód z gruntów budynków, przedsiębiorstw i zajęć, kapitałów i t. d.) — zaliczka do dn. 1 maja pozostała część — równocześnie z podatkiem dochodowym.

Od uposażeń, emerytur, rent i wynagrodzeń za najemną pracę — wpłaca się równocześnie z państwowym podatkiem dochodowym.

Różnica (kumulacja), jaka przypada do zapłaty od łącznego rocznego wynagrodzenia według skali art. 11 ustawy o podatku dochodowym a łączną kwotą potrąconą tytułem podatku przez poszczególnych służbodawców w ciągu roku ubiegłego — 4 równe raty kwartalne: 15. IV., 15. VI., 15. IX., 15. XII.

Różnica w dodatku kryzysowym płatna jest w podanych wyżej terminach.

NADZWYCZAJNY PODATEK OD NIEKTÓRYCH ZAJĘĆ ZAWODOWYCH

(notarjusze, pisarze hipoteczni i komornicy.

Zaliczki miesięczne bez wymiaru — za każdy ubiegły miesiąc — do 15 następnego miesiąca.

Zaliczki miesięczne, wymierzone przez urząd skarbowy — władza skarbowa wzywa do uiszczenia w ciągu dni 7.

Wymiar całoroczny według nakazu płatniczego — gdy nakazy płatnicze doręczono do dn. 15 września — podatek należy zapłacić do dnia 1 listopada. W razie doręczenia nakazu płatniczego po 15 października podatek jest płatny w ciągu dni 30 po doręczaniu nakazu płatniczego.

PODATEK OD OBROTU

Obliczony przez komisje szacunkowe — do dn. 31 maja za ubiegły rok podatkowy.

W razie wysłania nakazów płatniczych po 15 kwietnia — w ciągu dni 30 po wysłaniu nakazów płatniczych.

Ustalony przez władze skarbowe dla spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i innych przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego ogłaszania sprawozdań lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia właściwym organom w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomień.

Zaliczki miesięczne, płacone przez przedsiębiorstwa przemysłowe I do V kategorji i przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji, o ile przedsiębiorstwa te prowadzą księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa wymienione wyżej w p. b.); do 15-go następnego miesiąca;

Zaliczki kwartalne przez innych płatników (art. 56 ustawy); do 15 czerwca za I kwartał r. b., do 15 sierpnia — za II kwartał r. b., do 15 października — za III kwartał r. b., do 15 lutego roku następnego za IV kwartał.

Świadectwa przemysłowe przed rozpoczęciem działalności przedsiębiorstw, a przedsiębiorstwa istniejące — przed 1 stycznia każdego roku;

Podatek zryczałtowany I rata 15. IV, II rata 15. VII. III rata — 15. X. IV rata 15. XII.

Państwowy podatek od energji elektrycznej podatek pobrany przez sprzedawcę w czasie od 1 do 15 każdego miesiąca płatny jest do dnia 20 włącznie tego miesiąca; podatek pobrany od 16 do końca miesiąca płatny jest do dnia 5-go włącznie każdego następnego miesiąca.

Państwowy podatek od nieruchomości. W końcu drugiego miesiąca po upływie każdego kwartału; .

I rata 30. IV., II rata 31. VII. III rata 31. X. IV rata 31. I.

Dodatek kryzysowy do podatku od nieruchomości — w terminach, podanych wyżej.

Podatek od lokali. W 4 ratach kwartalnych: 1 rata 30. IV. II rata 31. VII. III rata 31. X. IX rata 31. I.

Państwowy podatek gruntowy. I rata 30-go kwietnia, II rata 30 listopada.

Podatek od kapitałów i rent od specjalnych rachunków bieżących on'callowych — w ciągu dni 14, licząc od dnia zamknięcia rachunków.;

Podatek wojskowy.

Uwaga — dla obliczenia podatku specjalne rachunki (on'callowe) mają być zamykane w terminach najwyżej półrocznych, — od świadczeń umówionych w kontraktach o wydawanie ciał z cudzego gruntu (procenty brutto) — przedsiębiorstwa górnicze do końca każdego miesiąca obliczają podatek i wpłacają do kas urzędów skarbowych za każdy ubiegły kalendarzowy miesiąc produkcji.

Wystawa przemysłu drzewnego i chałupniczego w Jaworowie

W dniu „Święta Lasu", tj. 5 maja br. otwartą zostanie w Jaworowie wystawa przemysłu drzewnego i chałupniczego, która trwać będzie od 5 — 19 maja.

Na Wystawie reprezentowane będą również inne działy, związane bądźto z la sem, bądź z etnografją ziemi jaworowskiej. Będzie więc sala łowiecka, przemysłu tartacznego i stolarskiego., będzie też fotografika jaworowska i to co robi dla swych strojów dziewczyna wiejska.

Całość zapowiada się interesująco i ciekawie.

Dlaczego Lwów rezygnuje z Targów Rolniczych?

(g) Jak informuje jeden z dzienników poznańskich, w dniach ostatnich na terenie Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu odbył się szereg *konferencyj gospodarczych*. Na marginesie tych konferencyj zanotowano, że stała się aktualna dawna

myśl i inicjatywa Poznania stworzenia stałych wielkich ogólnopolskich targów rolniczych. Miały by się one odbywać jesienią każdego roku na terenach Targów Poznańskich.

„Wobec tego, że Lwów nie podejmuje się organizowania takich targów — czytamy w owym dzienniku — inicjatywa Poznania nabiera wyraźnych *cech aktualności*".

Zapytać wobec tego należy, czy wiadomość ta jest ścisła, a jeśli tak. to dlaczego Lwów zrezygnował z tej imprezy, a tem samem odebrał sobie poważny atut gospodarczy?

Zdaniem naszem czynniki gospodarcze Lwowa z „Targami Wschodniemi", Izbą Rolniczą i innemi organizacjami na czele, winny poruszyć wszelkie sprężyny by tę imprezę zachować dla naszego miasta.

Przy tej sposobności zapytać należy, co słychać z „Tygodniem Lwowa", którą to imprezę wcielić zamierzano w ramy „Targów Wschodnich". Przecież ostatni czas przystąpić do opracowania szczegółowego programu.

Gdynia w imporcie i eksporcie

W 1934 r. ogólny przywóz do Polski wyniósł 2.555.329 ton towarów na sumę 798.756 tys. złotych, z czego przez port gdyński przywieziono do Polski 776.161 t. towarów za sumę 385.176 tys. zł. Stanowi to 30.4 proc. całego przywozu pod względem ilości i 48.2 proc. pod względem wartości. W porównaniu do roku poprzedniego, procentowy udział portu gdyńskiego w imporcie polskim pod względem ilości spadł o 5.5 proc. natomiast pod względem wartości wzrósł o 18.6 proc.

Ogólno-polski wywóz w r. ub. wyniósł 14.558.500 ton towarów, o wartości 975.348 tys. zł., w tem przez port gdyński 5.947.682 ton towarów o wartości 269.544 tys. zł. Stanowi to 40.9 proc. całego wywozu ilościowego i 27.6 proc. pod względem wartości. Procentowy udział portu gdyńskiego w porównaniu z 1933 r. w ogólnym wywozie wzrósł o 2.5 proc. pod względem ilości i o 2.7 proc. pod względem wartości.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.

Na giełdzie obroty w pszenicy, życie, siemieniu konopnem, mące i otrębach.

Naogół sytuacja bez zmiany.

Tendencja naogół utrzymana, usposobienie spokojne.

Giełda pieniężna.

Obroty skromne.

Dolar około zł. 5.26. 1/2.

Giełda nabiałowa

Masło deserowe w blokach hurt. 2.70 zł, detal 3,00 zł.

Masło deserowe II. sorty hurt. 2.50 zł, detal 2,80 zł.

Mleko hurt 18 groszy, detal 20 gr. we flaszkach w sklepie 22 grszy, z dostawą do domu 25 groszy.

Jaja kopa hurt 2.40 zł, sztuka 5 gr.

Śmietana kwaśna i słodka litr hurt 80 groszy, detal 1 złoty.

Giełda warszawska

Warszawa 3. V. 1935

3 proc. poż. budowlana	43·75
4 proc. poż. inwestycyjna	105·50
4 proc. poż. inwest. seryj.	108·—
5 proc. poż. konwersyjna	67·50
5 proc. poż. kolejowa	62·—
6 proc. poż. dolarowa	78·—
4 proc. poż. dolarowa	53·88
7 proc. poż. stabilizacyjna	65·50
10 proc. poż. kolejowa	—·—

WALUTY I DEWIZY

Belgja	89·75	Praga	22·13
Gdańsk	172·85	Paryż	34·95
Holandja	358·20	Szwajcarja	171·70
Londyn	25·50	Włochy	43·82
N. Jork	5·28	Berlin	213·30

»SCENKI LUDOWE«

DO AUDYCJI RADJOWEJ W PIĄTEK 3. V. O GODZ. 18.45

WANDA GILOWSKA

„Chemja i miłość"

62

Wino robi swoje. Wszyscy mężczyźni zatracają wyrobienie towarzyskie i dystynkcję, jawnie wyrażając zachwyt, oczami, słowami i żywą gestykulacją rąk. Kolano dyrektora opiera się coraz silniej o nogę Irenki. Usuwając dyskretnie nogi w bok, natrafia na nogę Francuza, który w tym samym momencie reaguje silniejszym uciskiem kolana, myśląc, że to celowa zaczepka. Wstrętni są jej w tej chwili obaj. Pragnie, żeby muzyka zaczęła grać, a jakikolwiek danser uwolnił ją od ich towarzystwa. Lubieżność w oczach dyrektora wzbudza w niej wstręt, jak ongiś zapach odolu z ust Jasia. Nie chce myśleć o tem wszystkiem, bo w tej chwili każdy z obecnych mężczyzn staje się jej wstrętnym... Nareszcie gra muzyka.

Jakiś znajomy dyrektora zwraca się doń z prośbą, czy pozwoli zatańczyć z Irenką, prosząc równocześnie o przedstawienie go.

Irenka jest trochę oburzona, że się do niej wprost nie zwrócił. Skąd dyrektor ma prawo dysponowania jej osobą? Jednak woli tańczyć, niż siedzieć i wygłupiać się w podchmielonem gronie.

Zanim zdążyła położyć rękę na ramieniu dansera, stanęła jak wryta. Z przeciwległej strony sali, przeciskał się ze swoją danserką Szubin. Smukły, w podnoszącym wdzięk męskości fraku, z rozwianą tańcem czupryną, na której tkwił papierowy beret. Partnerka jego też była olśniewająco piękna.

Niesamowity połysk oczu, powiększonych tuszem, przykuł wzrok Ireny. Szubin spostrzegł również Irenkę, zresztą szukał jej tu nawet, dowiedziawszy się od gospodyni, u której mieszkała, że wybrała się na redutę, ale udał, że jej nie widzi. Z czarującym uśmiechem, ukazując dwa rzędy zdrowych zębów, objął wpół i silnie przycisnął do siebie, trochę wstawioną towarzyszkę. Szaleństwo nocy sylwestrowej uwydatniło się w ich twarzach.

Irka ścigała wzrokiem tańczącą parę po całej sali. War zazdrości rozsadzał jej serce i mózg, gorycz zalewała duszę. Na pytania dansera, nie odpowiadała zupełnie.

Nareszcie otarli się plecami o siebie. Roześmiała się nienaturalnie głośno, chcąc zwrócić uwagę Szubina. Ale on w tej chwili właśnie pochylił się nad twarzą swej partnerki, szepcąc jej coś do ucha. Omdlewający wzrok kobiety, był odpowiedzią na jego szepty.

— Jestem zmęczona — wypowiedziała Irenka dziwnym głosem, wyswobadzając się z ramion mężczyzny.

W tej chwili gorąca fala czyjegoś oddechu owiała jej szyję. Odwróciła głowę i na poziomie swoich ócz spotkała wbite w nią oczy Szubina. Pochyleniem głowy powitał ją, jakby dopiero w tej chwili zauważył, że to ona. W oczach miał dziwne błyski ironji z rozbawieniem. Przymrużył je w znany już Irence sposób, ściskając jej zęby.

Nierozumiejący nic z tej sceny danser Irenki, odprowadził ją na miejsce.

Dyrektor prowadził właśnie jeszcze kilku spóźnionych rycerzy nocy do ich stolika. Na myśl rozmowy z obcymi, pasja ją ogarniać zaczęła. Zanim wszakże miała czas wyzłościć się, już pochylony w ukłonie Szubin zapraszał ją do tańca.

— Nareszcie — szepnął jej w ucho, przyciskając gwałtownie do siebie.

— Nie mogę w ten sposób tańczyć — mówi ostro odpręż ając się. — Ludzie patrzą na nas. Proszę mnie w tej chwili puścić.

Podziałało o tyle, że uścisk zwolniał.

— Cóż mię obchodzą ci wszyscy ludzie parodjujący miłość. Nic mię w tej chwili nie obchodzi cały świat... To jedno wiem tylko i czuję, że jesteś ty! Szalej ze mną dziewczyno. Zostaw tych mamutów. Dla ciebie przyjechałem... Śmiejesz się, nie wierzysz? To nic nie szkodzi... Potańczymy trochę, wychylimy kielich szampana za naszą miłość. Później sankami w biały całun śniegu, za miasto, daleko, potem zaś... zgadnij co?

— Mów śmiało, noc sylwestrowa nie obowiązuje do kurtuazji — drwiła Irenka.

— A więc do mnie, dziewczko, zawiozę cię... Nie zwinąłem jeszcze mieszkania.

— Tak mówisz ty...

— A ty?

— Nie mam ochoty na taką eskapadę. Za mało jeszcze wypiłam szampana.

Ścisnął jej rękę w przegubie, jak kleszczami. Przez zaciśnięte zęby wydostało się tylko jedno słowo:

— No?

— Pan się zapomina, inżynierze — powiedziała serjo. — Proszę mnie odprowadzić do mego towarzystwa, które jest znacznie kulturalniejsze od pana. — Widząc, że poczerwieniał ze złości, zaśmiała się ironicznie, dodając:

— Pańska partnerka szuka pana wzrokiem po sali. Ma pan towarzyszkę do dalszej zabawy.

— Trudno, nie będziesz ty, to będzie inna — zanucił na cały głos.

Irka wyszarpnęła się z jego ramion i nie oglądając się, szybkim krokiem odeszła do swego stolika.

Szubin zbliżył się do muzyki. Zmięty banknot dyskretnie wsunął w rękę dyrygenta, prosząc o zagranie walca „Nie będziesz ty, to będzie inna". Cała sala poczęła nucić refren znanej piosenki.

Irence zdawało się, że wszyscy wraz z Szubinem podali sobie ręce, żeby zadrwić z niej. Siłą woli panowała nad ogarniającą ją chęcią płaczu.

— Cóż tam piękny Szubin szeptał tak gorąco w uszko, że aż panią wyprowadził z równowagi — pytał uszczęśliwiony jej oburzeniem dyrektor.

(C. d. n.)

Pierwsza rocznica konstytucji austrjackiej

WIEDEŃ, 1. 5. (PAT). W dniu 1 maja Austrja obchodziła pierwszą rocznicę swej konstytucji, mającej na celu utworzenie chrześcijańskiego, niemieckiego państwa związkowego, na podstawie stanowej. Prasa podaje bilans tego okresu, stwierdzając, że mimo ciężkich przejść i tragicznej śmierci twórcy konstytucji, kanclerza Dollfussa, *zaznaczył się znaczny postęp w kierunku uspokojenia i konsolidacji kraju.*

Incydent w parlamencie węgierskim

BUDAPESZT, 1. 5. (PAT). Na popołudniowem posiedzeniu izby posłów doszło do ostrej wymiany słów między marszałkiem izby Sztranyvskym a przywódcą partji drobnych rolników Eckhardtem. Powodem incydentu było odebranie głosu Eckhardtowi przez Stranyvsky'ego, w chwili gdy poseł chciał złożyć deklarację krytykującą postępowanie w czasie wyborów do parlamentu. *Odebranie głosu Eckhardtowi wywołało burzę na ławach opozycji, która utrzymuje, że w ten sposób odbiera się mniejszości sejmowej jej dotychczasowe prawa.*

Straszna katastrofa samochodowa

BUKARESZT, 1. 5. (PAT). W Timisoara wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa. *Autobus wiozący 18 pasażerów spadł z powodu rozmokłej szosy w przepaść, rozbijając się doszczętnie. Pięć osób zginęło na miejscu, reszta pasażerów odniosła ciężkie rany. Szofer, który wyszedł względnie cało, wskutek silnego wrażenia dostał pomieszania zmysłów.*

Przedwyborcze bójki

MORAWSKA OSTRAWA, 1. 5. (PAT). W niemieckiem miasteczku Sternberg na północnych Morawach doszło do gwałtownej bójki między zwolennikami Henleina a komunistami i socjalistami niemieckimi. Żandarmerja z trudem przywróciła porządek. *Na placu boju pozostało 13 osób ciężko rannych.*

W Paryżu strajkowano częściowo

PARYŻ, 1. 5. (PAT). Dzień 1 maja miał przebieg spokojny do godz. 19. Zgodnie z zapowiedzią, strajk objął tylko robotników budowlanych. *Wszystkie zakłady użyteczności publicznej były czynne.* Wobec zakazu manifestacyj publicznych, organizacje robotnicze ograniczyły się do urządzenia wieców w salach. Największy wiec odbył się w sali Giełdy pracy. Liczni mówcy wypowiadali się przeciw faszyzmowi i wojnie. *W fabrykach metalurgicznych, drukarniach i fabrykach chemicznych strajkowano tylko częściowo.*

Polska płaci

HAGA, 1. 5. (PAT). Poseł Rzplitej Babiński wręczył w imieniu rządu polskiego holenderskiemu ministrowi spraw zagranicznych czek na sumę *933.135* guldenów hol., tytułem ostatniej raty długu odzieżowego, zaciągniętego w Holandji po wojnie.

Rokowania nie przeszkadzają atakowaniu

MOSKWA, 1. 5. (PAT). „Prawda" zamieszcza odezwę komunistycznej międzynarodówki Kominternu na dzień 1 maja. *Odezwa atakuje wszystkie państwa nie wyłączając zaprzyjaźnionej Francji. Zawiera również szereg wypadów antypolskich.* Sojusz wojskowy między faszystowskiemi Niemcami a wojskową faszystowską Japonją i faszystowską Polską, staje się faktem, — głosi odezwa. Ostrze jest skierowane przeciw ZSRR. W Polsce rozwija się wspólny front komunistów i socjalistów przeciw kontrrewolucyjnemu, antysowieckiemu polskiemu faszyzmowi Piłsudczyków.

—o—

Traktat sowiecko-francuski zostanie jutro podpisany

PARYŻ, 1. 5. (PAT). Koła miarodajne, — jak podaje Havas, — potwierdzają wiadomość, że *podpisanie paktu francusko - sowieckiego nastąpi dziś wieczorem. Ambasador Potemkin ma udać się do min. Lavala wieczorem o godz. 21.30. Jeśli Potemkin otrzyma pełnomocnictwa od swego rządu, pakt będzie nietylko parafowany, ale i podpisany jeszcze dziś wieczorem.*

Tekst układu zostanie ogłoszony w ciągu 24 godzin, po zakomunikowaniu go zainteresowanym rządom. Niemniej jednak wydaje się prawdopodobne, że autentyczna analiza tekstu zostanie zakomunikowana prasie już dziś wieczorem.

Podróż min. Lavala do ZSRR. nie ulegnie oczywiście żadnym modyfikacjom. Normalne jest bowiem, że po dokonaniu tak ważnego aktu dyplomatycznego, jak zawarcie paktu wzajemnej pomocy, rządy będą pragnęły nawiązać bezpośredni kontakt.

Dokładna data wyjazdu min. Lavala do Moskwy zostanie ustalona dziś wieczorem.

PARYŻ, 1. 5. (PAT). Konferencja ambasadora Potemkina z min. Lavalem trwała jedną godzinę. Po godz. 22.50 Potemkin wychodząc z gabinetu ministra oświadczył dziennikarzom, że *musi się skomunikować jeszcze ze swym rządem. W tych warunkach układ może być podpisany, — jak twierdzi Havas — dopiero w ciągu dnia jutrzejszego.*

* * *

PARYŻ, 1. 5. (PAT). Ambasador Chłapowski przyjęty był dziś przez ministra Lavala. Prasa francuska zaznacza, że podczas rozmowy omówiono całokształt spraw europejskich, oraz sprawę podróży min. Lavala do Warszawy.

—o—

Narodowa Łódź nie uznała socjalistycznego „święta"

W całej Polsce panował spokój

ŁÓDŹ, 1. 5. (PAT). Dziś na całym terenie województwa, *na 99.000 zatrudnionych robotników, nie pracowało 19.000. W samej Łodzi na 65.000 pracujących, nie stawiło się do pracy 9.000 robotników. Tramwaje miejskie i podmiejskie kursowały normalnie. Wszędzie panował spokój.*

W Poznaniu dzień 1 maja przeszedł zupełnie spokojnie. Pracy nie przerywano. Popołudniu odbył się wiec PPS, poczem uczestnicy przeszli pochodem przez miasto. Liczba uczestników nie przekraczała 500 osób.

W Wilnie odbyły się przedpołudniem trzy odrębne zgromadzenia i pochody. Najbardziej liczną była grupa ZZZ. Wszędzie panował spokój.

Na Śląsku odbyły się zgromadzenia robotnicze w zupełnym spokoju. *W zakładach przemysłowych prawie nie przerywano pracy. Liczba uczestników pochodów była znacznie mniejsza niż w roku ub.*

W Zagłębiu Dąbrowskiem odbyły się wiece w zupełnym spokoju.

W Gdyni przeszły ulicami miasta pochody robotnicze, niosąc sztandary i transparenty. Uwagę zwracał niesiony w grupie ZZZ. *transparent czerwony z popiersiem Marszałka Piłsudskiego.*

BORYSŁAW, 1. 5. (PAT). Dzień 1-go maja przeszedł w Zagłębiu naftowem zupełnie spokojnie. Wszystkie kopalnie, rafinerje i warsztaty były nieczynne. W Borysławiu i Drohobyczu odbyły się wiece i pochody zorganizowane przez ZZZ. i PPS. CKW.

LWÓW, 1. 5. (PAT). Obchody robotnicze w dniu 1 maja na terenie całego województwa lwowskiego ograniczyły się do zebrań i pochodów w kilku różnych miejscowościach, przyczem porządek i spokój publiczny nie został nigdzie zakłócony, poza drobnemi incydentami ze strony komunistów, którzy tu i ówdzie usiłowali rozrzucić ulotki, względnie rozwiesić demonstracyjne transparenty. Z tego powodu organa P. P. przytrzymały kilku osobników.

Z różnych stron Polski sygnalizują: śnieg!

PUCK. Przez kilka godzin padał *na całem wybrzeżu Bałtyku śnieg,* który natychmiast tajał. Temperatura wynosi plus 5 st.

WARSZAWA, 1. 5. (Tel. wł. G.). Z Poznania donoszą, że wczoraj popołudniu nastąpił tam znaczny spadek temperatury. W ciągu dnia temperatura wskazywała zaledwie 8 stopni ciepła. Wieczorem natomiast spadła do 5 stopni, jednocześnie zaczął padać deszcz, następnie śnieg, który pokrył całe miasto warstwą około 5 cm. grubości. Dziś rano temperatura wynosiła zaledwie 3 stopnie ciepła, a śnieg padał w dalszym ciągu.

KRAKÓW. Od wczoraj nastąpiło obniżenie temperatury. *W ciągu dzisiejszego przedpołudnia padał śnieg.*

ŁÓDŹ. Dziś od samego rana pada gęsty śnieg, połączony z deszczem. *Temperatura w Łodzi wynosi 3—4 stopni powyżej zera.*

TURKA. Dziś w południe spadł tu śnieg, pokrywając cienką warstwą góry i pola.

PIM ZAPOWIADA.. WIOSNĘ

WARSZAWA, 1. 5. (PAT). Dyrekcja PIM'a komunikuje, że obecne chłody *spowodowały masy zimnego powietrza ciągnącego z nad Laponji i krajów bałtyckich nad Polskę.* Ale jest to sytuacja przejściowa. Powietrze chłodne, które spoczywa nad niżem polskim, stopniowo ogrzewa się. Polska w najbliższych dniach znajdzie się w obrębie wysokiego ciśnienia z pogodą słoneczną. Wszystko przemawia za tem, że w dniu 3 maja niebo wypogodzi się, przynajmniej w części zachodniej i środkowej Polski i wreszcie zawita spóźniona wiosna.

Bekoniarnie kupują trzodę od rolników

WARSZAWA. 1. V. (Tel. wł. G.). Na mocy zawartego porozumienia bekoniarnie polskie zobowiązały się 75 proc. kontyngentu eksportowego pokrywać w drodze bezpośrednich zakupów trzody chlewnej u rolników.

W latach poprzednich tylko 50 proc. kontyngentu pokrywano przez bezpośrednie dostawy rolników. Ceny płacone rolnikom są ustalane zasadniczo w porozumieniu z Izbami rol. zależnie od konjunktury na rynku angielskim. Są one w każdym razie wyższe od cen płaconych na wolnym rynku.

Ś. † P.

MARJA KONIUSZEWSKA

em. Dyrektorka szkoły im. St. Konarskiego

po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 1 maja 1935 r. przeżywszy lat 73.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w piątek, dnia 3 maja br., o godzinie 3 popołudniu, z domu żałoby przy ul. Modrzejewskiej 12 na cmentarz Łyczakowski, na który zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych w głębokim smutku pogrążone

SIOSTRA i RODZINA

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Zmarłej odprawione zostanie w sobotę, dnia 4 maja br., o godzinie 8·30 rano w kościele św. Elżbiety. 14370

Lwów, dnia 1 maja 1935

„Wielki sezon" Paryża

Z końcem maja rozpocznie się w Paryżu t. zw. „La grande saison", prawdziwy wielki sezon, stanowiący pierwszorzędną atrakcję dla cudzoziemców.

Powodzenie zeszłorocznego sezonu zachęciło organizatorów do urządzenia tegorocznej imprezy na jeszcze większą skalę. Atrakcyj będzie bez liku. A więc: nocne wyścigi w Longchamps, balet kopenhaski w wielkiej Operze paryskiej, wystawa zbiorowa dzieł Toulouse-Lautrec'a, wielka zabawa nocna na Montmartre, wystawienie Belliniego „Normy".

Najciekawszem jednak będzie wystawienie średniowiecznego misterjum pasyjnego, — na placu przed katedrą Notre-Dame.

Kardynał Verdier oddaje do dyspozycji Komitetu dzwony i organy Katedry.

Przyjęcia, bale i zabawy wypełnią cały czas trwania „Wielkiego Sezonu", obliczonego na sześć tygodni.

Już obecnie liczyć się można z dużem powodzeniem tej imprezy, która ściągnie do „Ville lumière" tysiące turystów z całego świata.

Wystawa jugosłowiańska we Lwowie

Izba Handlowa Polsko - Jugosłowiańska we Lwowie, oraz Komitet Gospodarczy Polsko - Jugosłowiański w Belgradzie organizują w dniach 5—12 maja br. włącznie we Lwowie, w salonach „Skiz" (pasaż Mikolascha), wystawę produktów, sztuki ludowej i turystyki jugosłowiańskiej.

W związku z powyższem zawiązał się Komitet Wystawowy w skład którego weszli pp.: Dr. B. Wysoczański, konsul hon. król. Jugosławji, jako przewodniczący, Inż. K. Barwicz, Dr. I. Bertram, Dr. J. Blum, Prof. B. Czuruk, Dr. K. Kowalewski, Rektor Dr. S. Niemczycki, Inż. M. Pirgo, Inż. V. Peniż, Red. T. Przybylski, Prof. Dr. T. Seifert, J. Stoikowic i Dr. K. Trawiński.

Uroczystość otwarcia Wystawy odbędzie się w niedzielę 5. maja b. r., o godz. 12-tej, w sali Izby przemysłowo - handlowej we Lwowie.

ZNIŻKI KOLEJOWE PRZY DOJEŹDZIE DO ZDROJOWISKA LUBIEŃ WIELKI

Dla uprzystępnienia przejazdów w celach kuracyjnych ze Lwowa do Zakładu Zdrojowego w Lubieniu Wielkim. Min. Komunikacji zezwoliło na wprowadzenie od 1 bm. piętnastodniowych biletów odcinkowych w relacji Lwów — Lubień Wielki. Bilety te (w cenie 20 zł. 20 gr. za III. kl. i 30 zł. 30 gr. za II kl.) uprawniają nabywcę do dowolnej ilości przejazdów wszystkiemi pociągami osobowemi, poczynając od któregokolwiek dnia w miesiącu, który wskaże nabywca, przez okres piętnastu dni włączając w to pierwszy dzień ważności.

Dzieci poniżej lat 10 opłacają połowę ceny biletu. Szczegółowych informacyj udzielają kasjerzy biletowi na dworcu głównym wzgl. w Oddziałach „Orbisu".

POCIĄGI POPULARNE W MAJU

W najbl. niedzielę, tj. 5 maja, kursować będzie pociąg popularny do Jaworowa na odbywające się tam Święto Lasu. Koszt przejazdu w obie strony 3.50 zł. Odjazd ze Lwowa godz. 6.50, powrót o 21.39.

Następny pociąg odjedzie do BOLECHOWA skąd wycieczkowcy odjadą kolejką górską do SŁYNNYCH JASKIŃ W BUBNISZCZU. Bardzo ciekawa ta wycieczka w nieznane okolice, do słynnych grot, będzie prawdziwem powitaniem wiosny w górach i odjedzie ze Lwowa 12 maja w godzinach porannych, wieczorem zaś tego samego dnia nastąpi powrót. Kierownictwo wycieczek górskich i przejazd kolejką pod kierownictwem Pol. Tow. Tatrzańskiego.

Równocześnie zawiadamiamy, że Dyrekcja wznawia w maju WYCIECZKI NIEDZIELNE DO TRUSKAWCA I SKOLEGO. Wycieczka do Truskawca odjedzie prawdopodobnie 19 maja do Skolego zaś 30 maja. Pozatem projektowana jest wycieczka dnia 30 maja, ZE STANISŁAWOWA DO WOROCHTY.

Uczestnicy wszystkich tych wycieczek korzystają z 70 PROCENTOWEJ ULGI PRZEJAZDOWEJ pozatem dla uprzyjemnienia przejazdu Dyrekcja włączy znany wagon DANCINGOWY WÓZ BUFETOWY, oraz dostarczy stolików do gry w bridża.

Daj grosz na T.S.L.

II. R. H. B. X. 1546. SĄD OKRĘGOWY WE LWOWIE WYDZIAŁ II HANDLOWY jako Sąd rejestrowy dnia 14 marca 1935 zarządził w sprawie Firmy: „Fanto" Spółki Akcyjnej we Lwowie w rejestrze handlowym wpis następującej treści: Prokurentami powyższej firmy zostali mianowani: Franciszek Żychliński i inż. Zygmunt Schille. Zarządzony wpis wykonano w rejestrze dnia 26 kwietnia 1935. 804

II. R. H. B. XI. 1707. SĄD OKRĘGOWY WE LWOWIE WYDZIAŁ II. HANDLOWY jako Sąd rejestrowy dnia 15 marca 1935 r. zarządził w sprawie firmy Wschodnio-Małopolska Akcyjna Spółka Naftowa i Gazowa we Lwowie wpis w rejestrze handlowym następującej treści: Odwołano prokurę Edwarda Krepsa i Edwarda Nehla, którzy zostali wybrani dalszymi członkami zarządu. Udzielono prokury Franciszkowi Żychlińskiemu. Zarządzony wpis wykonano w rejestrze dnia 26 kwietnia 1935. 804

Ogłoszenia niehandlowe do 10 słów 30 gr., dalsze wyrazy po 5 gr. Dla poszuk. pracy do 15 słów 30 gr. dalsze wyrazy po 3 grosze. Ogłoszenia kupieckie po 10 gr. słowo

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam 30 gr. Ogłoszenia drobne przyjmuje Kantor od godz. 9—19 bez przerwy.

Kupna

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 30 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

Patefon

z płytami w bardzo dobrym stanie kupię. Administracja „Patefon". 14389

Sprzedaże

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 30 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

Motocykl

z przyczepką w bardzo dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia tel. 23-23. 14374

Sklep

wynajmę pokój i kuchnią Lwów, Snopkowska 37. 14360

Sprzedam

3 parcele budowlane zalesione każda ćwufrentowa 340-400-430 sążni lub razem obok stacji Hołosko koło Brzuchowic po 8 zł sążeń. Wiadomość ul. Kościuszki 14 we Lwowie, portjer Banku. 143?7

Storczyki i róże

wysokopienne niskopienne do sprzedania Lwów, św. Antoniego 11 wiadomość u dozorcy. 143?5

Sprzedam

zegar antyk robota ręczna 1846 cyferblat, wahadło mosiężne, jedna waga Andres Hamdatlas wydanie 1903. Wiadomość Edward Kwiatek Łańcut. 14591

Drzewka

i krzewy owocowe i ozdobne wielki wybór pięknych róż — sprzedaje Małopolskie Towarzystwo Rolnicze Kopernika 20, tel. 202-58 14396

Fortepiany

pianina pierwszorzędne nowe oraz okazyjne. Dogodne spłaty. Nowacki Lwów, Piłsudskiego 17 14260

Szkolne

pantofle przepisowe poleca i wykonuje wytwórnia „Ibis". Lwów. ul. Halicka 5 mezanin. 716

Fortepiany

pianina na różne ceny najtaniej sprzedaje, wypożycza Kubesse Lwów, Rynek 9. 14?6?

Mieszkania

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe do 10 słów 2 razy BEZPŁATNIE. Dalsze wyrazy po 5 gr.

Sapiehy 51 drzwi 7

komfortowe 2 pokoje wspólne dla panienki, przy samotnej osobie zaraz do wynajęcia. D

Koralnicka 6

5 pokoi komfort kuchnia od 1 czerwca oglądać 11—13 2 pokoje kuchnia oficyny. Oglądać od 14—16. 14290

3 i 5 pokoi

kuchnia komfort do wynajęcia plac Akademicki 3, 14373

Poszukuję

trzy pokoje z kuchnią komfort pod „Czynsz pewny" do Kurjera Lwów, Zimor. 10. 14375

2 pokoje

użycie kuchni do wynajęcia Lwów Wincentego Pola 2 II p, m. 8 14377

2 pokoje

nyża, łazienka bez a dwa z kuchnią Lwów, Kochanowskiego 18 dozorca. 14369

Poszukuję

pokoju z kuchnią i nyżą ewent. dwa małe dziel. IV, VI Kurjer Zimorowicza 10 pod „Samorządowiec". 14?83

Potockiego 6

4 słoneczne pokoje z kuchnią zremontowane komfort. Wiadomość u gospodarza m. 3. tel 255-98. 1438?

Pokój

nyża i kuchnia natychmiast do wynajęcia. Czynsz 52 zł. 50 Lwów Szeptyckich 11 14387

Wypłacalna

poszukuje komfortowego pokoju Listy do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 pod „Stanowisko Rządowe". 14278

4-pokojowe

słoneczne pełnokomfortowe Lwów, Strzemię 11a boczna Zyblikiewicza do wynajęcia 14344

3 pokoje

kuchnia komfort parter zaraz do wynajęcia Lwów, Mochnackiego 11. 14395

4 pokoje

słoneczne komfort korytarzowy do wynajęcia Lwów, Długosza 37 1439?

Od 1 czerwca

5 pokoi komfort centralne ogrzewanie bliskość ogrodu Kościuszki Wiadomość Lwów, Głęboka 8/I prawa, 14233

3 i 4 pokoje

Lwów, Kurkowa 44, komfort zaraz. Bez podatku Tanio. 1486?

2 pokoje

niski parter bez łazienki zaraz wynajmę Lwów, Pawlikowskiego 4. 1417?

2-pokojowe

mieszkanie, łazienka pełny komfort wynajmę Pawlikowskiego 4 (Kwiatkówka). 14179

Pokój

słoneczny, komfortowy, nowy dom do wynajęcia Lwów, Głowińskiego 17 m. 11. 1433?

4 lub 3

pokoje do wynajęcia od 1 czerwca Lwów, Wyspiańskiego 40 1435?

3 pokoje

kuchnia komfort 1 maja. Kaspra Boczkowskiego 33 Rożański 1434?

4-pokojowe

komfortowe mieszkanie Lwów Strzała l. 3 III p. Tel. 282-00 1434?

Czarneckiego 4

pięciopokojowe piękne mieszkanie w pełnym komforcie zaraz do wynajęcia, 14353

Czarneckiego 2

4 pokoje, system korytarzowy na biuro lub stowarzyszenie zaraz do wynajęcia. 14354

Pokój

wśród ogrodów Lwów, św. Marka 14/I na prawo. 14355

Kraszewskiego 1

3 pokoi na biuro, 5 pokoi, kuchnia pełny komfort, 8 pokoi kuchnia pełny komfort. 7 pokoi kuchnia pełny komfort zaraz do wynajęcia razem 30 ubikacyj lub oddzielnie 14356

2 pokoje

kuchnia bez łazienki oficyny I piętro zaraz do wynajęcia. Lwów, Obozowa 4. Wiadomość m. 3 od 2—4. 14331

Pokój

frontowy słoneczny kuchnia przedpokój pełny komfort Lwów Domagaliczów dziewięć mieszkanie pięć, 14357

5 pokoi

pełnokomfortowych Lwów, Wiśniowieckich 1 początek listopada do wynajęcia. 1436?

17 czerwca

wolne 4 pokoje pełny komfort Lwów, Kopernika 1. 1436?

3-pokojowe

kuchnia komfort wynajmę dobrym płatnikom Lwów, Supińskiego ? 143??

Pokoje umebl.

BEZPŁATNIE zamieszczamy w tej rubryce ogłoszenia o wolnych pokojach i poszukującym pokoi 2 razy do 10 słów — dalsze wyrazy po 5 groszy.

Pokój

kawalerski urządzony Lwów, Łąckiego 8 II p. m 7 do wynajęcia 1433?

Wyspiańskiego 23

pokój dwa kawalerskie eleganckie dla dobrze sytuowanych zaraz. 1438?

Pokój

słoneczny, umeblowany do wynajęcia Lwów, Potockiego 69 m 13 1438?

Elegancka

garsoniera w willi zaraz do wynajęcia dla inteligentnego pana na stanowisku. Lwów, Sobieszczyzny 16. 14318

Pokój

umeblowany wejście klatka do wynajęcia na stanowisku Lwów. Długosza 37. 14398

Garsoniera

dwa pokoiki umeblowane może być dla małżeństwa. Lwów, Piarów 41. 14378

Klatkowy

prześliczny pokój łazienka do wynajęcia ul. ŁYCZAKOWSKA 27 mieszkanie dwunaste. 1431?

Pokój

frontowy I p. elektryka, spokojny, jasny utrzymanie bez Lwów, Zbarazka 3 m. 3. 14339

Pokój

słoneczny, oddzielny, balkon I piętro, komfortowo umeblowany, łazienka, usługa, ewentualnie utrzymanie poważnemu reflektantowi. Wiadomość ZUPU W dział egzekucyjny Lwów. Piekarska 1A. 1431?

Pokoju

jednoosobowego z osobnem wejściem możliwie z użyciem fortepianu, łazienki, blisko Weterynarji poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera Lwowskiego Lwów. Zimorowicza 10 pod „Pomorzany" 1435?

Pokój

słoneczny, osobne wejście 1 maja. Lwów, Murarska 64 od 2—4. 14?4?

Lokale

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe do 10 słów 2 razy BEZPŁATNIE. Dalsze wyrazy po 5 gr.

3 pokoje

przedpokój na biuro Lwów. Batorego 24 1422?

Duży

piękny sklep i magazyn do wynajęcia zaraz Lwów. Wałowa 11 Dozorca wskaże. 1435?

Nowej

marki rower sprzeda Lwów, Skrzyńskiego 8 gospodarz. 14340

Katolicka

Wytwórnia Gorsetów „Krajoprzemysł" Lwów, Boimów 1 wykonuje wedle najnowszych wzorów gorsety, napierśniki, opaski pooperacyjne i higjeniczne solidnie i tanio — oraz przyjmuje naprawę i czyszczenie 589

Bieliznę damską

pończochy, rękawiczki i inną galanterję poleca ZYGMUNT Zaleski Lwów, Boimów 4 1103

Poszuk. pracy

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 30 gr. do 15 słów — dalsze wyrazy po 3 grosze.

Slusarnia

Patli Lwów, Sykstuska 60 tel. 91-87 poleca pobra zamki, kraty przyjmuje wszelkie reperacje tanio. 14390

Kostjumy

płaszcze eleganckie tanio punktualnie wykonuje Wrześniewski Lwów, Hetmańska 8. 14394

Lepsza

służąca szuka posady do wszystkiego od 15 maja zna trochę szycia i ręczne roboty. Zgłasz do Adm. „C. K.". 14376

Pensjonatowe

wykwintne kucharki zawodowe, cukierników, kucharzy, klucznice gospodynie, nauczycielki Francuzki, Niemki, wychowawczynie froblanki, bony, pielęgniarki niemowląt, oraz wszelką służbę miastową, folwarczną, restauracyjną, sezonową, poleca Biuro Machniewskiej Lwów, Kopernika 22, Telefon 204-46. 14392

Dziewczyna

lat 16 poszukuje pracy do dziecka lub pomoc do kuchni Listy Lwów, św. Zofji 32A Kaliciak 14397

Osoba

zaufana, pracowita obejmie zarząd domu lub pensjonatu z kuchnią. Zgłoszenia do Adm. „Seidna" 14365

Krawczynie

i bieliźniarki poleca Katolickie Stowarz. Krawczyń im. św. Józefa Lwów, Sokola 1 p. II tel. 57-33 po cenach zniżonych 11122

Przyjmę

zarząd realności wreguluję zaległości wedle nowych zarządzeń Lwów, Głęboka 8/I prawe. 14234

Wolne posady

W rubryce tej zamieszczamy ogłoszenia do 15 słów BEZPŁATNIE — dalsze wyrazy po 5 groszy.

Do nauki

zawodowej przyjmę młodzieńca z ukończoną trzecią klasą gimnazjalną a 14 rokiem życia — zdrowego i chętnego do pracy handel spożywczy i kolonialny. Kasprowicz i Wąsowicz Stryj Rynek 45. 14400

Służąca

młoda uczciwa do wszystkiego potrzebna. Zgłoszenia ze świadectwami Lwów, Grochowska 51 m. 8 od 3—5 popoł. 14391

Przedstawiciela

a województwo lwowskie, rzutkiego, solidnego, rutynowanego kupca branży spożywczej, poszukujemy do sprzedaży masowego artykułu pierwszej potrzeby Tylko pierwszorzędne siły fachowe, zechcą nadesłać zgłoszenie, życiorys, odpisy świadectw, referencje i fotografję do Karjera Lwów, Zimorowicza 10 pod „Dobre dochody". 795

Nauka

Nauka

kroju szycia i modelowania, poucza nowoczesny system „Patron Express" pomysłu prof. Paryskiej Akademji R. Lewandowskiego Lwów, Sykstuska 21 II p. Zapisy przyjmujemy codziennie. Dla prowincji ulgowy przejazd 14393

Uzdrowiska

Rymanów-Zdrój

Felicja Morawska poleca wzorowo prowadzonym pensjonacie „KRYSTYNA" na pierwszy sezon dogodną kuracją ryczałtową Żądać prospektów. 792

Herbatę

i kawę dla PT. Pensjonatów poleca Ceylon Lwów, Ormiańska 3 tel. 209-72. 784

Morszyn

pierwszorzędny pensjonat „KASZTELANKA" ież. Blachewskiej, tuż obok Zakładu Zdrojowego — poleca piękne pokoje, światło elektryczne woda bieżąca w każdym pokoju Wykwintna kuchnia dietetyczna, Ceny umiarkowane. Tel. Nr. 15 770

Wiosna

najpiękniejszą porą roku w Karpatach. Pensjonat „JANINA" w Rozłuczu położony wśród lasów szpilkowych poleca pokoje słoneczne z wykwintnem utrzymaniem. Ceny najniższe. 11121

Niemirów

pensjonat „Lwowianka" poleca pokoje słoneczne, wikt smaczny i zdrowy, ceny niskie. Zgłoszenia Fr. Niewczyk Lwów, Gródecka 28. 14388

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Letnisko

kąpielisko Sokole n/Sanem dwór Karpaty lesiste — pensjon. Lwów, Ossolińskich 11 — schody 4/II 14255

Różne

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 30 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

Odzież

ochronną dla szkół technicznych i dla wszystkich zawodów wykonuje tanio chrześcijańska szwalnia „RECORD" Lwów, Sykstuska 10. 11109

Piotr Rohatyński

mistrz kaflarski Lwów, Kościuszki 1a Tel. 39-93 wykonuje wszelkie roboty kaflarskie. 11110

Katolicka

Pralnia chemiczna wykonuje zamówienia w zakres ten wchodzące solidnie i tanio. Marja Zaczek, Lwów, św. Zofji 9. 11112

Krawiec

męski Zygmunt Szymański Lwów Czarnieckiego 3. Wykonuje tanio według najnowszych żurnali wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące. 11114

Salon

fryzjerski męsko-damski Wiktora Glotkina Lwów, Czarnieckiego 2 znany z solidnej obsługi poleca się P. T. Publiczności Maricure. 11116

Cukiernia

Józefa Labagi Lwów, Łyczakowska 39 poleca wszelkiego rodzaju wyroby cukiernicze pierwszorzędnej jakości po b. niskich cena h. 11117

Zakład

fryzjerski męsko-damski poleca się P. T. Publiczności Józef Pappa Lwów, Łyczakowska 17. 11818

Kto chce

dobrze i tanio zjeść ten idzie do Mleczarni Stanisława Czerneckiego we Lwowie, ul. Podwale 9. Piwo na miejscu. 11120

Piotr

Kalityński Pierwszorzędna Pracownia sukien męskich Lwów, ul. Wałowa 18 telefon 60-27 Na składzie doborowe materjały Robota solidna - Ceny przystępne. 11115

Feliks Dziamski

fryzjer Lwów, Łyczakowska 50 poleca się łaskawym względom P. T. Publiczności. 11108

Przerabianie

siatek drucianych, łóżka na tapczany, materaców, otomane kanapek wraz z dezynfekcją, Fabryka Zaksa Lwów, Lindego 6. tel. 79-99. 1677

Konewki

do podlewania wzór niemiecki „JAJAG" Marjan Bendl Lwów, Wronowskich 6 tel. 201-66. 669

Zegarmistrzowska

wzorowa pracownia Mieczysława Baranowicza Chorążczyzna 14 Lwów, wykonuje najzawilsze roboty zegarmistrzowskie najtaniej 11113

Przedtem tel. 51-89 obecnie 83-37

Lwów, Blacharska 9 II p. drzwi 3. Najtaniej we Lwowie powiela, pisze matryce, przepisuje (str. 20 gr. kopja 5 gr.) Po francusku i niemiecku. 1106

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego — dzwonków, telefonów, gromochrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra" Lwów Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1144

MEBLE

do wszelkich pokoi poleca

Wytwórnia Mebli

Franciszka Zielińskiego Lwów, Kołłątaja 5 w podwórzu. Stale na składzie. 848

Pokojowe klozety

poleca Fr. CHLADEK — skład tow. żelaznych Lwów, Rynek 45. 1996

Kapelusze

męskie, damskie przerabia, farbuje, czyści najlepiej, najstaranniej RUDOLF NEUWELT, Fabryka Kapeluszy, Piastów 23 Sklepy Pl. Marjacki 4 Grodecka 72. 498

Wynalazki

i modele aparaty i instrumenta różnego rodzaju oraz wszelkie roboty z zakresu mechaniki precyzyjnej wykonuje najdokładniej Zakład mechaniczny Eryka Wojakowskiego obecnie Lwów, Koralnicka 6. 790

Marysiu

dlaczego nie jesz zupy? Ja nie będę jadła taką startą czarną łyżką tylko nowosrebrzoną w zakładzie „Galwanoplater" Lwów, Kopernika 14 naprzeciw kina Kopernik. 1311-4

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE"!

ŁÓŻKA METALOWE

WÓZKI DZIECINNE, TAPCZANY POLECA NAJTANIEJ WOŁKOWYSKI KOPERNIKA 5 — Tel. 295-97 496

Magazyn papieru

Schex i Stenzel

Lwów, Sykstuska 2. telef. 34-30 poleca księgi handlowe różnych systemów. 102

Potaniały

KARNISZE najmodniejsze, RAMY do obrazów i robót ręcznych, SZYBY i LUSTRA szlifowane. OSTERMAN, Lwów Piłsudskiego 11 obok Asnyka tel. 65-86. 1358

Reklama w KURJERZE jest skuteczna

Pomoc lekarska

INSTYTUT DENTYSTYCZNY

ś. p. Dra Z. STOBIECKIEGO

prowadzi nadal Drowa STOBIECKA Lwów, Asnyka 2 14020

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych oraz kosmetyki

Dr. FISCHER

b. długoletni lekarz (i asyst.) klinik dermatologicznych w Berlinie, Pradze i Wiedniu ord. od 9—1, 3—7. 2665
Lwów, PLAC MARJACKI 10, II. piętro
drugie wejście z ul. Sobieskiego 2. Tel. 251-68.

DRUKARNIA KRESOWA

Sp. z ogr. odp.
Lwów, ul. Mochnackiego l. 48. — Tel. 92-46.
przyjmuje do wykonania: dzieła, broszury, listy, koperty, zaproszenia na wieczorki, śluby i t. d. — Ceny konkurencyjne.

Humor zagraniczny

— Czy były jakie objawy choroby umysłowej w pańskiej rodzinie?
— Owszem, panie doktorze, siostra moja nie chciała poślubić miljonera.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Reklamy w tekście:

Na 1-szej stronie	zł. 1.50
Cała 1-sza strona	„ 1.200.—
Na 2-giej i 3-ciej stronie	„ 0.80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„ 800.—
Na dalszych stronach tekstu	„ 0.70
Cała strona	„ 700.—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	zł. 1.—
Na stronie kronikarskiej	„ 0.80
W dodatku literacko-naukowym	„ 1.—
Nekrologi do 200 mm.	„ 0.50
„ „ 300 „	„ 0.80
„ powyżej 300 mm.	„ 1.—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł. 0.30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„ 0.30
Ogłoszenia drobne za słowo	„ 0.10
Matrymonjalne	„ 0.10
Dla poszukujących pracy za słowo	„ 0.03

Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.

UWAGI:

Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 8-ch, zamiejscowe do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 20 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-ej.

Podstawą obliczenia jest 1 mm. w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenia miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych kosztują o 20 proc. drożej.

Wydawca: Mgr. D. Maciejko. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów, Mochnackiego 48. Odpow. red. Kazimierz Turzański.